

ХОДОВЕ
БЪЛГАРИЯ
ЕКСПУЛСИРА
РУСКИ
СВЕЩЕНИЦИ

Стр. 2

СВЯТ
ПОЛША СПИРА
ДОСТАВКИТЕ
НА ОРЪЖИЕ
ЗА УКРАИНА

Стр. 5

ЧЕТИВО
Неделник
ПАВЛИНА ПАРВОВА
ЗА ИСТОРИЯТА
И ЛИТЕРАТУРАТА

Стр. 7

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

ЧЕСТИТ
ПРАЗНИК,
БЪЛГАРИЯ!

Стр. 3

СЛЕДВАЩИЯТ БРОЙ ЩЕ ИЗЛЕЗЕ
ВЪВ ВТОРНИК, 26 СЕПТЕМВРИ

■ ПЕТЪК ■ 22 СЕПТЕМВРИ ■ 2023 ГОДИНА/33 ■ БРОЙ 184 (9275)

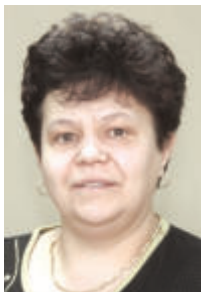
1 лв.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

ОТ НАС ЗАВИСИ

Ина МИХАЙЛОВА

Днес, в Деня на Независимостта, колкото и да ни е болно, трябва да признаем:

Независима България е държава на зависими хора.

Бедните са зависими. А ние, уви, сме държава на бедни, болни, слаби, уязвими и потиснати. Това направиха от нас онези, от които зависим.

Зависим от жалките стотинки, които получаваме като заплати и пенсии. Зависими сме от щенията и мераците на единици, превърнали ни в пешки без шансове да станат царици.

Не проумяхме, че поклоните пред Брюксел и Чичо Сам не ни правят европейци, още по-малко - евроатлантици. Защото никой никога отвън не е чертал в своите планове такива "благини" за нас. Ние сме европейци по рождение, а не по нечия милост. И няма нужда да раболепничим пред търговците на щастие.

Управлят ни зависими политици. Надяваме се на справедливост от зависими магистрати.

С годините като държава, общество и индивиди се мятат от една зависимост в друга. Докарахме се дотам - да ни мачкат измамници, лакеи, шарлатани и безродници. Да се подиграват с труда и живота ни. Да се изреждат, повтарят и потретват кой повече ще ни натика в тъгъла.

Не е празнично. Не е гордо. Не е каквото искахме за ден като днешния. Но е добре да си го кажем. Сами си го направихме. Сами трябва да се справим.

И е време да проумеем, че безропотното, примиренческото и безхаберното "от нас не зависи" не ни помага. Нито да оцелеем. Нито да се изправим. Нито да сме Българи като онези, пред които днес свеждаме глави.

ВАУЧЕРИТЕ
ЗА ХРАНА
СТАВАТ
ЕЛЕКТРОННИ

АКЦЕНТ

НАП СМЕНЯ СМЕТКИТЕ ЗА ПЛАЩАНЕ НА ДАЊЦИ

От началото на октомври плащанията към НАП ще се извършват по нови банкови сметки в БНБ. При плащанията през виртуалния и физическите ПОС терминали на НАП няма промени.

Стр. 4

Стр. 4

ПО НАСТОЯВАНЕ НА БСП:

Комисия ще проверява машините за вота

Ако избори са били манипулирани, това е равносилно на държавен преврат, заяви Кристиан Вигенин

По настояване на БСП парламентът създаде временна комисия за проучване на всички факти и обстоятелства, свързани със сигурността на машинното гласуване. Депутатите одобриха създаването ѝ със 143 гласа "за", само двама бяха против. Проектът на решение бе внесен от Корнелия

Нинова и депутати от "БСП за България".

Временната комисия ще се състои от 12 народни представители - по двама от всяка парламентарна група. Тя ще работи три месеца.

По време на дебатите зам.-председателят на Народното събрание от БСП Кристиан Вигенин заяви,

че социалистите искат да се установят фактите и да се разсеят или потвърдят съмненията честни ли бяха изборите в България.

"Ако се докаже, че избори са манипулирани, това би било равносилно на държавен преврат", категоричен бе той.

Вигенин подчерта, че

има твърде много хора, които се съмняват в машинното гласуване. "Нека да сме сигурни, че този процес не е манипулируем и че може да се има доверие в такъв тип гласуване", аргументира той предложението на "БСП за България" за създаване на временна комисия.

Стр. 2

В КАДЪР

Стотици социалисти отбелязаха в Монтана 100-годишнината от Септемврийското въстание. "Няма да позволим да тъпчат историята ни", заяви лидерът на БСП Корнелия Нинова пред участниците в паметното шествие

Стр. 3

EUR: 1.95583
GBP: 2.25552
USD: 1.83905
CHF: 2.0314

София
МАКСИМАЛНИ
КРАТЪК ДЪЖД

29°C

ПО ИСКАНЕ НА БСП

Комисия ще проучва сигурни ли са машините за гласуване

Има възможности за манипулация на вота, заяви Борислав Гуцанов

По настояване на БСП парламентът създаде временна комисия за проучване на всички факти и обстоятелства, свързани със сигурността на машинното гласуване. Депутатите гласуваха създаването ѝ със 143 гласа "за", само двама бяха против. Проектът на решение е внесен от Корнелия Нинова и група народни представители от "БСП за България".

Временната комисия ще се състои от 12 народни представители - по двама от всяка парламентарна група. Тя ще работи три месеца. За председател на комисията бе предложен Георги Свиленски от БСП, но неговата кандидатура не бе подкрепена от пленарната зала, като повечето депутати се въздържаха.

За членове бяха избрани още Иван Иванов от "БСП за България", Радомир Чолаков и Александър Ненков от ГЕРБ-СДС, Божидар Божанов и Явор

Божанков от ПП-ДБ, Деян Николов и Даниел Проданов от "Възраждане", Йордан Цонев и Хамид Хамид от ДПС, Тошко Йорданов и Станислав Балабанов от "Има такъв народ".

"Изборният процес е основен елемент от националната сигурност на Република България и затова ние от БСП нееднократно заявихме и в НС, и пред българските граждани, че имаме обосновани твърдения, че има проблеми с машинния вот, че има възможности за манипулация и че не сме сигурни как е протекъл от 2021 г. досега изборният процес - вече четири пъти за парламент и един път за президент", заяви народният представител от "БСП за България" Борислав Гуцанов.

Той подчерта, че основно правило е всеки гражданин да има възможност да гласува, но и да има доверие в изборния процес. "На трето място обаче идва

условието за равнопоставеност на участниците в изборния процес. А след проведените избори през юли 2021 г. - два пъти единствено и само с машинен вот, ние от БСП сме убедени, че има манипулации в изборния процес", подчерта социалистът.

В подкрепа на това той цитира част от изводите на независими експерти, които нееднозначно говорят, че има проблеми с машинния вот. Той припомни и изтеклите записи от среднощното заседание на ПП, от които се чува: "След като направихме ала-бала с президента, успяхме да направим този резултат, иначе нашият резултат щеше да бъде около 10%."

Гуцанов попита дали "Информационно обслужване" е на светло или на тъмно, дали не стават там последните промени в изборния резултат и защо никой не иска да коментира.

Депутатът цитира и двата

записа, излезли последователно от разследващите журналисти Цанов и Николов, в които също има съмнителни факти. "Алексей Петров като режисьор на сглобката оказал ли е такъв натиск, за какъвто се чува в записа? Защо е оказан? И защо никой не е искал да бъдат коментирани машините? Силно се надявам, че коалицията, и най-вече ПП и ДБ, ще ни дадат отговор по тази тема", посочи Гуцанов и добави, че от броя на гледанията само на първото видео се вижда, че българските граждани се интересуват от това.

Борислав Гуцанов изтъкна притеснителния факт, че сегашният министър на електронното управление Йоловски и неговият заместник Мундров са били подчинени на директора на "Информационно обслужване" Ивайло Филипков. "В момента те са тези, които трябва да управляват изборния процес", заяви

Гуцанов.

Народният представител от БСП за България Георги Гьокков също се включи в дебатите. "Познавам из основи системите за машинно гласуване в няколко държави, които от ПП-ДБ дават постоянно за отрицателен пример. В тях е организирано производството на машините в съответната държава, зареждането със софтуер в съответния завод и във всеки процес има контрол и всяка партия и експерти могат да наблюдават процеса. Когато направите това в България, тогава ще разсеете съмненията в обществото", заяви той.

Социалистът Иван Ченчев цитира специалисти, според които има опции за манипулации на кода и машините за гласуване са уязвими, защото не са създадени надеждни механизми за предотвратяването им и е невъзможно да има реален граждански контрол върху преброяването.

Арестуваха служител на Община Несебър за търговия с гласове

Високопоставен служител от Община Несебър е бил арестуван по сигнал за търговия с гласове, съобщиха МВР и прокуратурата. Той е задържан в сряда. При обиски в офиси и имоти са открити 185 хил. евро и 25 хил. лв., съобщиха шефът на бургаската полиция Емил Попов.

В МВР имат данни, че сумата е била предназначена за купуване на гласове. До момента обвинения обаче не са пов-

дигнати, стана ясно от думите на районния прокурор Мария Маркова. Образованото дело е за престъпление против политическите права на гражданите. Не се знае в полза на коя партия или кандидат е планирано купуването на вот. Според източници на БНТ задържаният е шефът на дирекция "Местни данъци и такси" в Несебър.

Според Маркова намирането на

крупната сума означава, че "се пресичат тези порочни практики, които досега са ползвани за купуването на гласове".

Най-вероятно ще има още арестувани. Разследващите обаче отсега се застраховаха, че доказването на връзката между тях и задържания служител е много трудно.

Случаят силно напомня на този от преди четири години, когато отново в

навечерието на местния вот служител на Община Несебър и кметът на града Николай Димитров бяха задържани. Въпреки това Димитров спечели изборите от ареста о ще на първия тур. Той бе докаран с белезници за полагането на клетвата за кмет на Община Несебър. След това бе държан още няколко месеци в ареста, а после пуснат и управлява четири години.

Комбинирана спортна площадка с игрища за баскетбол и волейбол и писта за дълъг скок бе открита на стадион "Ганчо Панов" в Павликени от кмета инж. Емануил Манолов. "Обектът е с изключително важно значение за развитието на масовия спорт и физическата култура в Павликени", каза инж. Манолов

България експулсира руски свещеници

Българските власти експулсират от страната архимандрит Васиан, настоятел на Подворieto на Руската православна църква в София, съобщиха ТАСС. В съобщение на руското посолство у нас се казва, че се експулсират още двама служители на църквата "Св. Николай Мирликийски Чудотворец".

Архимандрит Васиан (Змеев) е назначен за настоятел на Подворieto на Руската православна църква в София на 7 март 2018 г.

Според посланика на Русия в България Елеонора Митрофанова свещениците от Руската православна църква са били извикани в миграционната служба, където им е било казано, че представляват заплаха за националната сигурност на България и трябва да напуснат страната веднага.

"Това е безпрецедентно събитие, църквата е отделена от държавата и е непонятно как духовници могат да заплашват националната сигурност", допълни посланикът. Тя е на мнение, че българските власти са предприели груби, фразантни действия.

"Възмутени сме от факта и формата на взетото от българската страна решение. Очевидно е, че сегашното ръководство на България си е поставило задачата да разруши не само обществено-политическите, културните и хуманитарните връзки между нашите държави, но и да скъса отношенията между сестринските Руска и Българска православна църква и да озлоби руския и българския народ един срещу друг", пише още на страницата на руското посолство.

ГДБОП спря незаконен сайт за учебници

ГДБОП, съвместно с Европол, разби сайт за незаконно използване на литературни произведения и учебници за различни специалности във висши учебни заведения, като обекти на авторското и сродни на него права.

Установен е собственикът на сайта, разпространявал копия на учебници и книги, които се предлагали за продажба на занижени цени, както чрез сайта, така и чрез няколко копирни центъра в София. Предлаганите лите-

ратурни произведения като обекти на авторското право и сродните му права са над 13 000. Разпространение е извършвано без необходимото по закон съгласие на авторите и правоносителите. Ползвайки сайта, потребители-

те му са заразявали компютърните си системи със зловреден софтуер. Иззети са документи и дигитални устройства, чрез които се е осъществявало незаконното препредаване.

Достъпът до сайта е преустановен.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

Няма да позволим да тъпчат историята ни

Стотици социалисти отбелязаха 100 години от Септемврийското въстание в Монтана

100-годишнината от Септемврийското въстание отбелязаха в сряда вечерта в Монтана стотици социалисти, симпатизанти и антифашисти. В паметното шествие се включиха лидерът на БСП Корнелия Нинова, народният представител от "БСП за България" Ирена Анастасова, областният председател и кандидат на социалистите за кмет на града Камелия Трифонова, кандидати за кметове на общини от областта, председателят на БАС Евгений Белий.

"Сто години от онези кървави събития, напоили земята, върху която сега стоим, с кръвта на герои, дръзнали да се изправят срещу фашизма. Ние сме тук, защото знаем и помним. Но има сили, хора, които искат нашите деца да не знаят и да не помнят род, отечество и история. Заради тях, заради децата, сме длъжни всеки път в тези септемврийски дни да бъдем тук, да прекланяме глава пред онези наши сънародници, които дадоха живота си, за да бъдем днес свободни хора", заяви Корнелия Нинова.

лия Нинова.

Тя призова в българските учебници да съществува истинската българска история, да се учи Гео Милев и "Септември", Антон Страшимиров

и "Хоро", Асен Разцветников и цялата плеяда септемврийски поети, увековечили героите и подвига на Септемврийското въстание.

Корнелия Нинова припом-

ни, че и днес се надигат фашизоидни, крайни отрицания на истинските ценности за справедливост, свобода и равенство.

"И днес се наказва онзи, който говори различно, който не мисли като управляващите, който дръзне да вдигне глава и каже - да, неравенствата растат, бедността расте, задкулисието решава, институциите не работят, народът страда, народът обеднява и не бива да мълчи", заяви лидерът на българските социалисти.

Според нея повече от всякога са необходими на България смели хора с огън в сърцето.

"Затова всички, които сте тук, които тачим история, памет и отечество, които държим на истинските ценности в живота - не се предавайте, бъдете смели, борбата ни продължава, защото тя е справедлива.

Преди години ви излъгаха, че промяната започва, много хора се подведоха по този лозунг - промяната не стана, промяната ни предаде и се прегърна със статуквото. Вре-

ме е сега на прага на местните избори истинската промяна да стане отдолу, в общините", призова Корнелия Нинова.

По думите ѝ кандидатите на БСП, заедно с хората, ще се борят за чисти градове, за болници в отдалечените населени места, за училища, за високи доходи. Корнелия Нинова бе категорична, че единствената партия, която остана явна на хората, на българския национален интерес, е БСП. Нинова не скри, че е трудно, че социалистите са хулени, нападани, но бе категорична, че БСП няма да се предаде, защото вярва в това, за което се бори.

"Рано или късно, справедливост ще има в България. И ние сме носителите на тази справедливост. Още веднъж - поклон, че сте тук. Бъдете здрави, бъдете смели, бъдете част от тези хиляди смели сърца с огън във всяко сърце. На добър час, успех и победа!", обърна се към хората в Монтана и към кандидатите на БСП за кметове в населените места на областта Корнелия Нинова.

Българско гражданство - само с чисто съдебно минало и владееене на езика

Българско гражданство ще се получава само с чисто съдебно минало и владееене на български език. Народно събрание прие на първо четене три законопроекта за промени в Закона за българското гражданство. Според тях за получаване на гражданство се иска чисто съдебно минало не само в България, но и в държавата на произход.

Предлага се съкращаване на срока за представяне на документи за освобождаване от друго гражданство, както

и получаване на българско при сключване на брак с български гражданин, като се въвежда тригодишен срок на съжителство. Ако има данни, че бракът е фиктивен, българското гражданство се отнема.

За всички случаи на натурализация се въвежда владееенето на български език. Прецизира се възможността за получаване на българско гражданство при интерес за България или когато лицето има особени заслуги към страната ни.

България чества Независимостта

Тържества за Деня на Независимостта ще има днес в цялата страна. В София честването на 115-ата годишнина от обявяването на Независимостта ще започне от 11 ч. пред Паметника на Независимостта на площад "Княз Александър I". Във Велико Търново честването ще започне с Празнична Света литургия в църквата "Св. 40 мъченици", водосвет и поръсване на бойното знаме на НВУ "Васил Левски" и на знамената на държавни и общински институции, учебни заведения и неправителствени организации. Венци и цветя ще бъдат поднесени на Пирамидата на Независимостта, ще има и празнично шествие до паметника "Майка България". Празничният 22 септември в Сливен ще започне с общоградска церемония на пл. "Хаджи Димитър" от 11 ч. Тя предвижда благодарствена молитва за здраве и добруване на българския народ и ритуал по полагане на венци и цветя пред паметника на Хаджи Димитър и сливенските възрожденци. Община Стара Загора и Втора Тунджанска механизирани бригада организират тържествен общоградски ритуал с поднасяне на венци и цветя пред Паметника на загиналите във войните старозагорци в парк "Александър Стамболийски" от 10,30 часа.

■ АБОНАМЕНТ

ДУМА®
ДУМА®
2023

3 месеца - 51 лв.

1 месец - 18 лв.

Можете да се абонирате в:
„Български пощи“ АД
до 15 септември 2023 г.,
„Доби прес“ ЕООД
до 28 септември 2023 г.,
в редакцията на вестника
до 20 септември 2023 г.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ: ТЕЛ.: 02 9705 203 И 02 9705 216

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 6

Ваучерите за храна стават електронни

С тях ще може да се пазарува и в онлайн магазини

От началото на следващата година хартиените ваучери за храна стават електронни. Ще има преходен период от шест месеца - до 1 юли 2024 г., през който ще действат едновременно ваучерите на хартия и тези на електронен носител.

“Дигитализацията на ваучерите за храна беше доста дългоочаквана от работодателите и потребителите, тъй като след пандемията много от служителите продължават отчасти да работят от вкъщи или от разстояние. Самото предоставяне на хартия беше затруднено поради това. Освен това, все пак сме в XXI век. Потребителите вече са свикнали с разплащанията с карта. Навлизат все повече мобилните и безконтактните разплащания”, коментира пред БНР Тая Обушарова, главен секретар на Асоциацията на операторите на ваучери за храна в България.

“Ще има възможност ваучерът да бъде на физически носител, т.е. на карта, или изцяло виртуален, в някакво мобилно приложение. Това ще зависи вече от избора, от предпочитанията на всеки конкретен работодател. България е последна-

та държава в ЕС, в която това се случва”, допълни Обушарова.

Електронният ваучер ще може да се използва частично, дори за минимална покупка. Сега сумата, посочена на хартиения ваучер, трябва да бъде изразходена изцяло, защото в търговските обекти не се връща ресто.

“Това ще е едно от основните пре-

димства на електронните ваучери - потребителите ще могат да ги използват за конкретна сума, за конкретна покупка. Ще може да пазарувате както за по-малки суми - за кафе, закуска, така и за по-големи, но няма да трябва да използвате кръгла сума, както беше досега. Както и досега, от ваучерите за храна няма да могат да се теглят средства в брой и да се връща

ресто на касата”, твърди Обушарова.

В България системата съществува от около 20 години и е строго регулирана от Министерството на финансите и Националната агенция за приходите. Всяка година с държавния бюджет се определя годишна квота за ваучерите за храна, която регулира и размера на пазара. Т.г. тя е 1,4 млрд. лв. - т.е. до този размер могат да бъдат издавани ваучери за храна. Освободени от облагане с данък са до 200 лева месечно на работник.

“По принцип увеличението зависи както от възможностите на работодателите, така и от държавния бюджет, именно заради тази квота. Постепенно в последните години сумата нарасна значително. Прямо покупателната способност на потребителите и растящата все още инфлация при храните може да се очаква в следващите години сумата от 200 лева за потребител да нарасне”, смята Обушарова.

Ваучерите ще могат да се използват в магазините, където има ПОС терминал, или в онлайн магазин за хранителни продукти.

НАП сменя сметките за плащане на данъци и осигуровки

От началото на октомври плащанията към НАП ще се извършват по нови банкови сметки в БНБ, предупрежда от приходната агенция. При плащанията през виртуалния и физическите ПОС терминали на НАП няма промени.

Пет са новите банкови сметки на приходната агенция в БНБ. Всяка е предназначена за погасяване на определено задължение: данъци, социалноосигурителни и здравни вноски, вноски за универсалните

пенсионни фондове и вземания, подлежащи на принудително събиране от публичен изпълнител.

Гражданите и фирмите от цялата страна ще плащат по определена сметка съответния вид задължение, независимо към коя структура на НАП са регистрирани по постоянен адрес или адрес на управление. Преводите към приходната агенция ще продължат да се осъществяват от всяка банка в страната или друг доставчик на платежни услуги, съ-

образно тарифите на съответните финансови институции.

До края на септември плащанията ще се извършват към досегашните банкови сметки. Гражданите и дружествата могат да продължат да погасяват своите задължения без такси, като използват физическите ПОС терминали в офисите на приходната агенция, както и виртуалния ПОС (е-услугата за плащане) в Портала за електронни услуги на НАП.

България и Румъния представят Дунав мост 3 в Брюксел

България и Румъния започнаха реални действия за строителството на трети мост над река Дунав, съобщиха Министерството на транспорта. Двете страни са подали съвместен проект пред Европейската комисия за предпроектно проучване на втори мост при Русе-Гюргево. Новото съоръжение ще бъде комбинирано - пътен и жп мост.

Министърът на транспорта и съобщенията Георги Гвоздейков подписа писмо за съвместен ангажимент с министъра на транспорта и инфраструктурата на Румъния, с което двете държави потвържда-

ват позицията, че проектът е приоритетен и двете правителства ще работят за неговото изпълнение, се казва в съобщението на транспортното министерство.

Координатори на дейностите ще бъдат Министерството на транспорта и съобщенията на България и Министерството на транспорта и инфраструктурата на Румъния.

Българското ведомство, заедно с асоциираните си партньори НКЖИ и АПИ, ще осъществява проучването за свързващата инфраструктура в страната.

Финансовото участие на бъл-

гарската страна в предпроектното проучване е в размер на 1,4 млн. евро, като се очаква до 50% от тях да бъдат безвъзмездна помощ по Механизма за свързване на Европа.

С проучванията ще бъде направен анализ на различните трасета и точките, от които ще започва мостът в Русе и Гюргево, и ще бъде подпомогнат изборът на техническо решение. В началото на 2024 г. се очаква да стане ясно дали проектът е одобрен за финансиране.

Коментар на стр. 6

Хотелиерите се отказват от ол инклузива

Много хотелиери у нас се отказват от системата “ол инклузив” заради поскъпването на хранителните продукти, заявя пред БНР Павлин Косев, председател на Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация във Варна. В новите туристически пакети, които предлагат местата за настаняване, към нощувката са включени само закуска и вечеря, посочи той.

Много от хотелиерите споделят, че резултатите тази година не са постигнали техните очаквания, а основен фактор са увеличените разходи и високата инфлация, твърди Косев. “Смятам, че сезонът не беше лош. Сега живеем във форсмажорни времена и пред бранша изникват различни

предизвикателства”, каза той. Според него успешни ще са тези хотелиери, които бързо успеят да се приспособят към новите условия и да намерят правилните решения.

С 10-15% по-високи от м.г. са предлаганите цени на туристическите пакети за Нова година, съобщиха Нова тв. Резервации за чужбина има от юли. Ще надхвърлят 500 хиляди, очакват туроператори. Дестинациите за празнуване навън са за 3-5 дни. В съседните държави е най-евтино - средно 600 лв. на човек. У нас първи се разпродават местата в къщите за гости. Голям е интересът и към СПА центровете. До 1000 лв. на пакет за човек стигат цените. В лукс местата са до 3500 лв. за двойна стая.

Няма да проверяват фондациите за пране на пари

Парламентът прие промени в Закона за мерките срещу изпирането на пари. Той е сред необходимите за приемането на България в Шенген и еврозоната.

Според приетите текстове на контрол срещу изпиране на пари ще

подлежат фирми и представители, които се занимават с прехвърляне, съхраняване, управление на виртуални активи, както и осъществяващите пощенски парични преводи.

От обхвата на закона отпадат обаче неправи-

телствени организации, които се занимават с “благотворителни, религиозни, културни, образователни, социални или полезни за обществото дейности”, както и браншови, работодателски, синдикални организации, творчески

съюзи.

Фирмите с годишен оборот над 50 хил. лв., които са обект на закона, ще изготвят самостоятелно оценка на риска по критерии на ДАНС. Увеличават се наказанието (глобите) за нарушаване на правилата.

СНИМКИ БТА

Немските екоактивисти от "Последното поколение" за пореден ден ядосаха шофьорите в Германия. Този път движението не беше блокирано, но превозните средства бяха принудени да се движат след ходещите бавно активисти

Полша спира доставките на оръжие за Украйна

Белгийските политици не са единодушни за изпращането на изстребител Ф-16 на Киев

Полша не доставя повече оръжия на Украйна, защото се фокусира върху собственото си въоръжаване, заяви премиерът Матеуш Моравецки.

"Ние се съсредоточаваме върху бързото модернизиране и въоръжаване на полската армия, за да станем една от най-могъщите сухопътни армии в Европа, и то в най-кратки срокове", обясни той.

Изявлението му бе направено няколко часа след като Варшава извика спешно украинския посланик, за да протестира срещу ду-

мите на Володимир Зеленски пред Общото събрание на ООН в Ню Йорк. Във вторник той заяви, че някои страни се преструват, че са солидарни с Украйна, подкрепяйки индиректно Русия. Тогава полският зам.-министър на външните работи реагира на изказването с думите, че това е фалшива теза спрямо Полша и тя е особено неоправдана предвид това, че подкрепя Украйна от първите дни на войната.

Моравецки не уточни кога Полша, един от най-големите доставчици на

оръжие за Киев, е спряла да доставя оръжие, нито дали това има връзка с конфликта за зърното.

Белгийските политици не са единодушни дали страната трябва да изпраща изстребител Ф-16 на Киев. По-рано този месец представители на Министерството на отбраната изключиха възможността Украйна да получи изстребител от Белгия заради изчерпвания ресурс на машините.

Министърката на отбраната Людвиг Дедондер е разпоредила проучване

на състоянието им заради твърденията, че са с изтекъл ресурс, като уточнила, че изпращането им следва да бъде одобрено от цялото правителство.

Представители на опозицията възразяват срещу колебанието на властите и настояват, че изстребителите са годни за целта. Жорж Далман коментира, че приносът на страната му за украинската отбрана е "срамен", и ако и останалите държави от НАТО са помагали толкова ограничено, "досега Украйна щеше да бъде руска".

Отложиха делото за побоя над Пендиков

Делото за побоя над секретаря на вече заличеното сдружение "Цар Борис Трети" в Охрид Християн Пендиков за пореден път бе отложено. Причината този път е стачка на съдебната администрация. В съдебната зала се появи обвиненият Илия Спасески. Адвокатът му дойде до съда, но не влезе в залата с обяснението, че подкрепя протеста. По думите на съдията Боян Мартиноски прокуратурата е внесла обвинение за побоя и срещу още едно лице - Борче Ангелов. Обвинението срещу него е също за нанасяне на тежка телесна повреда в съучастие. Той е разпознат от Пендиков като втория участник в случилото се на 19 януари в Охрид. Следващото заседание е насрочено за 26 октомври. Тогава ще бъде решено дали двете дела за побоя ще бъдат обединени, обясни адвокатът на Пендиков.

Сърбия иска заседание в ООН за Косово

Сърбия ще поиска специално заседание на Съвета за сигурност на ООН за Косово заради ситуацията в бившата сръбска област, заяви пред националната телевизия РТС президентът Александър Вучич.

Държавният глава е в Ню Йорк за сесията на Общото събрание на ООН. Вучич трябваше да направи специално обръщение, но отбеляза, че често в тези случаи обръщението са пред празни зали, но е важно какво послание ще се отправи, защото то после ще се чете.

"Съгласно Хартата на ООН, съгласно Резолюция 1244 на ООН, Косово и Метохия е част от Република Сърбия, ние няма да се отречем от това", категоричен е Вучич.

Кипърската църква подкрепи сексуалното образование

Светият Синод на Кипърската православна църква подкрепя сексуалното образование в училищата като задължително, тъй като децата трябва да бъдат информирани по тези въпроси по научен начин.

Архиепископът на Кипър Георгиос заяви, че децата от най-ранна възраст са изложени на всякаква информация и дезинформация от интернет по въпросите на сексуалното възпитание, затова тяхното "отговорно училищно насоч-

ване е задължително". "По-добре да бъдат информирани и да се предпазят, отколкото да бъдат оставяни в неведение, което ги прави уязвими за малтретиране", аргументира се духовникът.

Курсът по сексуално об-

разование се преподава от 12 години, но сега той се разширява с 6 учебни часа в лицейте и техникумите, задължителен предмет е на всички нива на обучение, уточниха от образователното министерство.

НАКРАТКО

Башир Асад пристигна в Китай със самолет на Си Дзинпин

Президентът на Сирия Башир Асад и съпругата му Асма пристигнаха в Китай със самолет, предоставен от китайския лидер. Заедно със Си Дзинпин те ще са сред официалните гости на церемонията по откриването на XIX-летни Азиатски игри в Ханчжоу. Според дипломатически източници двамата лидери ще обсъдят важни политически и икономически инициативи, насочени към развитието на партньорството между Китай и Сирия.

1600 случая на нарушени права в Афганистан

ООН е регистрирала над 1600 случая на нарушаване на човешките права на задържани от талибанските власти. Почти половината са свързани с изтезания и малтретирания, се казва в публикуван доклад на международната организация. За да изтръгнат самопризнания или друга информация, задържаните били подлагани на силна болка и страдание посредством физически побой, електрошок, задушаване, принудително поглъщане на вода, завързване на очите и отправяне на заплахи.

Спорен законопроект за носенето на хиджаб в Иран

Строги мерки, включително глоби и лишаване от свобода, ще се прилагат в Иран към жени, които нарушават изискването за носене на хиджаб. Законът ще действа пробно 3 години. Нарушителите могат да получат до 15 години затвор и глоби на стойност над 5000 евро. Жените с чуждестранен произход могат да бъдат изгонени от страната.

Тръмп ще праща войски на границата с Мексико

Бившият американски президент Доналд Тръмп заяви, че ако бъде избран отново за държавен глава, ще изпрати на границата с Мексико хиляди войници, които понастоящем са разположени в чужбина. Той окачестви вълната от нелегални имигранти, влизащи в САЩ, като "инвазия", и за виновник посочи правителството на сегашния президент Джо Байдън.

Четирима строителни работници загинаха при експлозия на газопровод край румънския град Калиманеци. Петима ранени са приети в болница. Избухналият пожар е потушен. Предполага се, че до взрива се е стигнало, след като багер неволно е засегнал разклонение на газопровода по време на нощна работа

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Кухи обещания

Евгени ГАВРИЛОВ

Като дойде есента, властниците започват да се хвалят, че ей сега започва строителството на нов мост над Дунав. И тази година - пак. От транспортното министерство съобщиха, че министърът е подписал писмо за съвместен ангажимент с румънския си колега. С което двете държави потвърждават позицията, че проектът е приоритетен и правителствата ще работят за неговото изпълнение.

Точно преди година бе дадена подобна заявка. Тогава договорката бе между служебния транспортен министър Христо

Алексиев и румънския му колега Сорин Гриндияну в Букурещ. Поредицата от кухни обещания се простира назад във времето.

През март м.г. бившият регионален министър Гроздан Караджов обяви, че през април двете страни най-накрая ще подпишат споразумението за изграждане на "Дунав мост 3". До подписването така и не се стигна. Бившият транспортен министър, русенецът Николай Събев, имаше още по-големи амбиции - да се появят четири нови моста. За всеки нормален човек бе ясно, че това е невъзможно, но партенката бе завъртяна.

През април 2019-а тогавашният премиер Бойко Борисов обяви, че третият мост над Дунав между България и Румъния ще бъде между Свищов и Зимнич. И до дни ще бъде направена първата копка. Това се оказа поредната фантазмагория. Вече четири години чакаме тази копка.

На Мюнхенската среща през 2020-а Борисов обяви, че е оказал натиск да започне процедура по изграждането на трети, дори четвърти мост над реката. Само мястото се промени - Никопол и Силистра.

Идеите за нови мостове над река Дунав вече бродяха, защото са връстници на демокрацията у нас. Преди около трийсетина години бяха набелязани шест локации за нови мостове, сред които беше и Свищов-Зимнич. Тя обаче бе премахната като възможност в транспортната стратегия на страната до 2030 г. Сега документът предвижда строителството на четири моста - между Оряхово-Бекет, Силистра-Кълъраш, Никопол-Турну Мъгуреле и втори мост Русе-Гюргево.

Между двете държави има подписано и споразумение за транспортна свързаност, което предвиждаше да бъде избрана една от следните локации:

Оряхово-Бекет, Никопол-Турну Мъгуреле, Свищов-Зимнич, Русе-Гюргево и Силистра-Кълъраш.

През последните години България държеше третият мост да бъде между Русе и Гюргево, но румънците бяха категорично против. След като мястото на моста между Видин и Калафат бе посочено от България, и той се появи на бял свят след много преमेждия, сега явно е ред румънците да посочат следващата локация. Но те очевидно не бързат.

Спорът за мястото на третия мост над Дунав продължава повече от десет години. До края на 2018 г. трябваше да бъде създадена съвместна проектна компания, която да определи най-оптималното място на съоръжението. Но тя така и не видя бял свят.

Има голяма вероятност подобна да бъде съдбата и на поредните напъни по темата, които да се превърнат в ново кухо обещание.

ДЕН НА НЕЗАВИСИМОСТТА НА БЪЛГАРИЯ.

На тази дата през 1908 г. с манифест в църквата "Св. Четиридесетмъченици" в старопрестолния Търново е отхвърлена васалната зависимост от Османската империя, наложена от Берлинския договор. Княз Фердинанд I приема титлата цар на българите. Учредява се възпоменателен медал по този повод. Независимото Българско царство е признато от Великите сили през пролетта на 1909 г.

СВЕТОВЕН ДЕН ЗА ЗАЩИТА НА СЛОНОВЕТЕ.

Отбелязва се от 1996 г. по инициатива на международни екологични организации. Повече от 20 години след забраната за международна търговия със слонова кост по данни на природозащитници всеки ден се убиват десетки слонове. По неофициална информация всяка година международната незаконна търговия с диви животни надхвърля 20 млрд. щ.д.

1875 - В МОСКВА СЕ РАЖДА ВАСИЛ МОЛЛОВ, КЛАСИК НА БЪЛГАРСКАТА МЕДИЦИНА (УМИРА 1938 Г.).

Син на д-р Димитър Моллов - един от основателите на Българския лекарски съюз (1901). Завършил медицина във Виена, професор. Поставя началото на клиничната микробиология, въвежда ЕКГ като рутинно изследване в клиниката, пионер в определянето на кръвните групи и хемотрансфузията. Разкрива първи рентгенов кабинет в Александровска болница (1903). Един от основателите на Медицинския факултет в София, както и на Дружеството на интернистите.

1981 - ОТКРИТ Е ПАМЕТНИКЪТ НА НЕЗНАЙНИЯ ВОИН В СОФИЯ.

Построен е в памет на българските войници, пожелвали живота си в името на отечеството. Дело е на арх. Никола Николов. В монумента са съчетани вечен огън, пръст от местата на Старозагорското сражение и Шипченската епопея - едни от най-важните битки в Руско-турската война (1877-1878), статуя на легнал лъв - българският национален символ, дело на известния скулптор Андрей Николов, и каменна плоча с надпис: "Българийо, за тебе те умряха, една бе ти достойна зарад тях и те за теб достойни, майко, бяха!"

2006 - УМИРА ПЕПА НИКОЛОВА, АКТРИСА (Р. 1946 Г.).

Участвала в над 30 игрални и тв филми и сериали, сред които "На всеки километър" в ролята на циганката Джамба. Филмовият ѝ дебют е в "Понеделник сутрин", забранен 23 години. Театралната ѝ кариера преминава на сцената в Младежкия и Сатиричния театър "Алеко Константинов". Водеща на предаване за нещата от живота "60 минути" по телевизия "Евроком".

2007 - УМИРА МАРСЕЛ МАРСО, ФРЕНСКИ МИМ (Р. 1923 Г.).

Един от най-известните изпълнители на пантомима в света. "Главният виновник за възраждане на изкуството на пантомимата след Втората световна война". Прави революция в театра със своите тихи изпълнения, сред които "Ходене срещу вятъра" (вдъхновило Майкъл Джексън за неговата "moonwalk"), "Клетката", "Човекът-маска" и др. Създава Парижката школа по пантомима. Член е на Художествената академия на Франция, основава фонд за поддръжка на пантомимата в САЩ.

Футболът копае дъното

Марин МИЛАШКИ

Преди години Любо Пенев обяви, че целта му начело на националния отбор е да "отлепи ютията" от дъното. Според легендата на българския футбол представителният тим тогава е бил на възможно най-ниското стъпало. Дъно никога няма. Все едно Космосът

да има край. Същото е и с националния отбор.

В последната ранглиста на ФИФА "лъвовете" регресираха до 78-ата позиция с 1300,74 т. Те бяха изпреварени и от "великата" сила Хондурас. Пред България са още изявени "колоси" като Оман, Кабо Верде, Буркина Фасо. Точно зад нас е Грузия, от която паднахме със звучното 2:5 наред Разград миналото лято...

Когато фактите говорят, и специалистите трябва да мълчат. Не, че Пенев не се потруди доста, за да ни измъкне от калта. Явно обаче проблемът не е толкова в треньора.

Защото футболът ни

продължава да копае дъното. Вече година отговорникът за националните отбори Георги Иванов-Гонзо тръбни, че новият състав се изгражда и резултат ще има след 3-4 години. Но обикновеният запалняк все още не вижда промените.

В десетте си мача селекционерът Младен Кръстаич е използвал внушителните 38 играчи. Сърбинът се измъква от този капан, като казва, че ги селектира, за да избере най-добрите. Да, ама не. Немалка част от тях дори не се познават, камо ли да играят заедно. Затова единствено в три от тези двубой запалняк мрежата си суха.

Досега Кръстаич вече трябваше да е определил ядрото на отбора и да прави само по няколко промени, за да може за следващите квалификации да имаме някакъв облик. По всичко изглежда, че това няма да се случи.

До края на годината ще навъртим още няколко загуби, Боби Михайлов ще се изпъчи ядосан и ще каже, че сърбинът трябва да бъде уволнен, за да запазим достойнството си. Какво достойнство, Боби? Такова отдавна нямаме. Липсват ни и наченки на модерния футбол, каквото гледаме по телевизията. С този модел на управление - толкова.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ДУМА

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

ПАВЛИНА ПАВЛОВА има издадени 70 книги, от които девет исторически романа, десетина - криминални, също приключенски, фентъзи, както и романи за деца, приказки, стихове за деца и за възрастни, афоризми... Носителка е на престижни национални и европейски награди - Националната литературна награда "Проф. Димитър Димов" (2018); Националната награда "Калина Малина" (2013); първа награда "Атанас Мандаджиев" от Българската секция на АИЕР за криминалния ѝ роман "Убийства в Златната подкова" (2014); Европейска награда за поезия (1995), връчвана от Центъра за европейска култура "Алдо Моро" (Италия), и др. Член е на Лига на българските писатели в САЩ и по света, на Съюза на българските писатели, на Съюза на българските журналисти, на Отворено писателско общество "Балкански Декамерон", на Академията на европейска култура "Орфеева лира" и др.

ПАВЛИНА ПАВЛОВА:

Родоотстъпници продават нашите идеали, памет и самочувствие

Опитите за промяна на националния празник са част от мащабен план за обезличаването ни като народ, смята известната поетеса и автор на исторически романи

Интервю на
Боян БОЙЧЕВ

■ Г-жо Павлова, днес отбелязваме Деня на Независимостта. 115 години по-късно независими ли сме обаче?

- Ние неусетно бяхме превърнати в съвременна колониална държава. По принципа на сварената жаба. Вече водата започна да завира, късно е да изскочим от тенджерата. И все пак, когато става въпрос за българския народ и дух, никога не се знае!

■ Вие сте творец, който се интересува изключително много от историческата тематика. Какво мислите за опитите историята да бъде пренаписана спрямо политическата конюнктура?

- Това е най-голямото предателство, което се извършва пред очите ни: пренаписването на историческите истини, дори на онези, на които сме били свидетели! И това не е случайно! Когато не знаеш откъде идваш, кой си, ти се превръщаш в човек без самочувствие и тогава съвсем естествено започваш да се възхищаваш на другите нации. А би трябвало да отглеждаме децата си с разкази за славни моменти от историята ни, за да растат не като присадка върху картата на Европа, а да знаят, че те са потомци на хората, които са населявали тези земи и са достигнали до много висока култура и напредък. Имам предвид Варненското златно съкровище. После минаваме през периодите, в които българското племе отстоява правото си на свобода и след като е поробено от Римската империя, успява с помощта на Аспарух да освободи част от земите си. Защото нашите историци продължават да говорят, че България не е съществувала преди 681 г., което не е така. Просто оттогава ни е останал Договорът за мир с Романия (Източната Римска империя) и историците не са си направили труда да потърсят и по-ранни исторически доказателства, че ние сме си били тук, на Балканите, независимо как са ни наричали: траки, мизи, скити, готи и прочее. Има дори стари карти, на които ясно е изписано името България - карта от 4-ти век, която обаче е препис от по-стара карта.

На стр. 8

РОДООТСТЪПНИЦИ ПРОДАВАТ НАШИТЕ ИДЕАЛИ...

От стр. 7

■ **Сега искат да променят дата-та на националния празник. Но без 3 март нямаше да ги има нито Денят на Независимостта, нито Съединението, да не говорим, че 24 май щяхме да го празнуваме само в местното училище или читалище. Защо сме толкова непризнателни?**

- Не съм съгласна, че българският народ като цяло е непризнателен към когото и да било, и особено към руския народ. Става въпрос за шепя родоотстъпници, които се подчиняват на "посолството" и продават нашите идеали, нашата родова памет, нашето национално самочувствие и преклонение пред саможертвата на онези знайни и незнайни руснаци, които оставиха костите си по нашите планини и равнини.

Не знам защо никога никога не споменава, че сред тях всъщност има много потомци на старата Волжка България, тоест български предци, които, както Аспарух, са тръгнали да освобождават своите поробени братя. Да не забравяме и колко от нашите освободители се завръщат осакатени, а в ония години това е било по-страшно и от смъртта. Защото ако един мъж е без крак или ръка и не може да изоре нивата, не може да помага в селскостопанската работа, той се превръща в тежест за семейството си.

■ **Нито една достойна държава не променя през няколко десетилетия националния си празник. Това комплекси ли издава или е нещо друго?**

- Не са само комплекси. Това е част от мащабния план за обезличаването ни като народ. Вижте само с какво се занимават нашите министри и депутати: разрушаването на паметници, смяна датите на национални празници, какво оръжие да дарим на други държави, макар че това би оголило и без това опосканата ни отбранителна мощ, как да се престареем в помощта спрямо едни бежанци, докато други ги negliжираме. Този двоен стандарт във всичко е особено дразнещ!

Събираме капачки, за да помогнем на болни деца, а подаряваме милиони на чужденци. Селата в Карловско още са почти на онова ниво, в което стихията ги съсипа. Ако не бяхме разформировали Строителните войски, хората отдавна да са заживели, както преди, че и по-добре. Но Строителните войски пречеха на някого! И никога не помисли, че в Строителните войски се обучаваха на строителна професия хиляди момчета от турски и ромски етнос, които иначе биха били изхвърлени от нормалното русло на живота.

■ **Вашето мнение - 3 март ли трябва да бъде нашият национален празник?**

- Категорично да! По-голяма глупост от тази не може да се измисли: да се слее Освобождението на България с най-светлия празник на писмеността, на културата и духовността ни. Това би означавало да бъдат ликвидирани и двата празника. А може би такава е целта?

■ **Свидетели сме на постепенно обезродяване и откъс от националните ни ценности: забравя на род и език. Как да съхраним родовата си памет, как да запазим българското?**

- Всичко започва от семейството и после - от училището. Но животът завърта хората в лудешки бяг за прехраната и време за децата не ос-

СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

Павлина Павлова позира на Людмила Попитошева

Павлина Павлова с Александър Геров, 1994 г.

тава. Ала тези деца трябва да бъдат приучавани от малки да се гордеят със своите предци, да знаят нашите национални светини, а тръгнат ли на училище, там всичко това трябва да бъде доразвито и обогатено. Но някой промени учебниците и ги направи неверни, неточни, отблъскващи.

Представяте ли си, че сега сред задължителните книги за прочит през лятото на 11-годишните е "Под игото"! Повечето деца няма да го разберат, нито осмислят. Така славната борба на героите остава неразбрана и темата - отблъскваща. Защо този роман не е оставен за по-късна възраст?

■ **А какво мислите за оскверняването и рушенето на паметници? Не е ли варварство това през XXI век?**

- Нямам думи, за да изразя възмущението си към този акт, защото той е присъщ само за диви, крайно назадничави племена и народи. Те си въобразяват, че като съборят един паметник, ще пренапишат историята. Смешно. Още скърбя за ограничените умове, които взривиха мавзолея на Георги Димитров, вместо да го превърнат в музей. Сега пред него

щеше да има денонощна опашка от чужденци, които да видят мумията на вождя на Интернационала, а ние да се превърнем в атрактивна туристическа дестинация. Значи можем да гледаме мумията на Тутанкамон, но на Димитров - не!

■ **Автор сте на редица исторически романи. Трудно ли се пише такава творба?**

- Изключително трудно и отговорно. Защото в моите романи всичко се базира върху исторически факти, а художествената разработка е само надграждане за по-лесното им възприемане. Навярно затова романите ми се радват на изключително голяма популярност - всички претърпяха по двестри издания, а "Боян Мага - синът на Симеон" вече има и четвърто издание.

■ **Появиха се доста творби на историческа тема през последните години. Част от тях обаче съдържат голяма доза художествена измислица. Къде е границата между историческите факти и въображението на писателя?**

- Тук идва личната отговорност на автора. Защото в неотдавна излъчения

сериал "Войната на буквите", освен имената на историческите личности, нямаше друга истина. Такива произведения са зловредни и трябва да има начин да бъдат спирани, ограничавани.

■ **Какво е необходимо, за да се получи стойностен исторически роман?**

- Огромни енциклопедични познания на автора, търпение да изрови от историческите архиви златни зрънца, свързани с нашия род и отечество, обич към всичко българско и малко дарба, за да оживеят героите в своя исполински ръст, който обаче да отговаря на фактите.

■ **Най-новата ви засега книга е "Вазови - шапки долу!". Кое Ви мотивира да се обърнете към рода на Патриарха на българската литература? Какво ново открихте за себе си?**

- Тъй като Иван Вазов е най-високо цененият от мен писател, в един момент осъзнах, че ние нищо не знаем за него. Всичко написано беше някак фрагментирано, а образът му се губеше, животът му в неговата цялост - също. Тогава пристъпих към написването на романа. И заедно с героите обогатих познанията си за историята на България за периода от стотина години.

■ **Имате и доста книги в криминалния жанр. От действителността ли черпите сюжетите - май живеем в криминална държава?**

- До голяма степен - от живота. Като "Сапфиреният Феникс" - политически криминален роман за "аферата КТБ", и съм доволна, че съдът най-после се произнесе, че КТБ е била умишлено фалирана и действията на синдиците са били незаконнообразни, но... Всичко в банката междувременно беше оскрадено.

Също романът ми "Съучастници в престъпление", където върви разплитането на отвличанията на хора под кодово име "Наглитите". Или "Тайната на Белия саламандър", трирац въпросите за инвитро оплождането и възможните злоупотреби с това научно откритие.

■ **Вие сте обаче поетеса. Намирате ли време и вдъхновение за поезия в този наш не толкова поетичен свят?**

- Да, намирам време и за поезия. Откликвам на всеки народен ропот, опитвам се да вдъхвам кураж и призовавам към непокорство и предявяване на законните ни права да живеем достойно.

■ **Над какво работите в момента?**

- Току-що завърших нов исторически роман за Второто българско царство, озаглавен "Време за възкресение. Петър IV, Йоан-Асен, Калоян".

■ **Ще я има ли България? Ще възкръсне ли?**

- Ще я има! Ние вече сме минали през дълги робства, но духът ни неизменно ни е повеждал в даден момент към Свободата. И този път ще стане така!

■ **Вашето послание към читателите на ДУМА?**

- Ще го направя в стихотворна форма:

Оставям на всички един вековечен завет:
живейте, изпълнени с обич, любов и надежда.
И имайте храброст на лъв и душа на поет -
тогава светът покрай вас по-различен
изглежда.

СНИМКИ ИНТЕРНЕТ

Тота Венкова

“Най-мъчното нещо в света е да възпитаваш, лекуваш и управляваш. Имах щастието да бъда учителка и лекарка, и смело мога да кажа: Учител, който не обича децата, е лош учител, а лекар, който не обича болните, е лекар занаятчия, а не лекар майстор, създател и творец на човешкото здраве.” Това са слова на Тота Венкова (1855-1921), първата дипломира се българска лекарка, която допринася много за развитието на медицината у нас, и най-вече на акушерството и гинекологията.

Навярно мнозина са чували името ѝ и знаят нейната история, особено трудещите се в областта на хуманната наука. Тази българка е респектираща и заслужава повече хора да научат за делата, мечтите и работата ѝ. За примера, който оставя след себе си, и куража до последно да живее за народа и да помага самоотвержено. Да прави добро.

Тота Венкова е родена през пролетта на 1855 г. в Габрово. Израства в семейството на сестра си Радка, защото от малка остава сирак. Детството ѝ е белязано от лишения и трудности. През 1871 г. започва да учи в главното девическо училище като стипендиантка на Женското благотворително дружество “Майчина грижа”. Венкова се отличава като прилежна ученичка, винаги готова да придобива нови знания. Тя завършва през 1873 г. с отличен успех и примерно поведение първия випуск на Габровското петокласно девическо училище. Едва напуснала ученическата скамейка, Тота била назначена за преподавателка в основния курс на училището, което тогава се помещава в Дечковата къща - днес паметник на културата и една от забележителностите на града. През следващите пет години

габровката се отдава на учителската професия

Повратният момент в живота ѝ настъпва по време на Руско-турската Освободителна война от 1878 г. Тогава тя е самарянка във военния лазарет, който се намира в Априловската гимназия. Но вместо да се уплаши, младата жена се влюбва в лекарската работа. Обзета от желанието и добродетелта да помага, която изобилства у Тота. Към благородната професия я подтиква и ранен руски лекар, който е един от многото постра-

Личен печат на д-р Тота Венкова

Тота Венкова - лекар на организма и душата на страдащия

Първата българска докторка цял живот се грижи за болни и бедни, лекува ги безплатно и всеотдайно

Надежда УШЕВА

дали. Той се казва Иван Янич. Има къмета семейството на амбициозното момиче да го приюти. Между двамата се разпалват силни чувства. Тота Венкова го окуражава, че ще оздравее, а той мечтае да специализира хирургия, щом се завърне в родината си. Младежът

забелязва нейните способности и настоява пред близките ѝ да бъде изпратена на обучение в Русия

Д-р Иван Янич скоро умира и е погребан в Габрово. След години Тота поставя паметник на гроба му, върху който пише: “Няма по-голяма любов от тази да положиш живота си за своите другари.” Бъдещата лекарка дълго тъгува от раздялата със своя любим. Не се омъжва до края на дните си и няма свои деца. Но това не я озлобява. Напротив, добротворката помага на племенниците си - Тота, Иван и Кина, да получат отлично образование.

През 1878 г. Венкова отправя молба към Дамското благотворително дружество в Санкт Петербург с горещото желание да се посвети на медицината. Един ден пристига щастливата вест - получава стипендия, за да учи в Русия. Още на следващата година тя заминава, за да сбъдне мечтата си. Стипендията ѝ от 300 рубли е отпусната от Санктпетербургското благотворително общество.

Скоро обаче Тота се връща в родината си поради здравословни проблеми. Ентузиазмът ѝ и на практика - обучението ѝ, са прекъснати заради сериозно белодробно заболяване. Болестта не я сломява. Напротив, през 1883 г. Венкова отново заминава за Санкт Петербург, където три години по-късно успешно се дипломира като доктор по медицина. Смята се за първата българка с висше медицинско образование след Освобождението.

През 1893 г. тя специализира вътрешни и детски болести отново в същия град, а през 1895 г. - акушерство и гинекология във Виена. Когато се прибира у дома, българката взема дейно участие в създаването на първите курсове за акушерки към Александровската болница в София в края на XIX век. В тази дейност си проличават и учителските ѝ умения, с които тя успява да предаде наученото и да помогне на повече хора. Докторката работи в

няколко големи болнични заведения в Русе, Велико Търново, Варна и София. Труди се с въдушевление и любов към своите пациенти, а нейно правило е:

„Всичко за другите, нищо за себе си”

До 1900 г. Тота е училищна лекарка в Софийската девическа гимназия. В недоброто здраве тя се оттегля от държавната работа през 1901 г. Тогава е на ул. “Христо Белчев”, се превръща в безплатна акушеро-гинекологична консултация. Там благодетелката приютава бедни и изоставени жени, за които се грижи и които лекува безплатно. Така до края на дните си помага на болни и безпризорни.

В книгата си “Бележити българки” (1933 г.) Петър Кепов пише за Тота Венкова: “Скромна, тиха, милозлива и всякога сърдечна, тя вървяла неотстъпно и безшумно по своя път да стопля сърцата на безутешните и да облекчава страданията и болките. В това отношение тя беше еднакво лекар на организма и душата на страдащия.”

Паметна плоча пред дома на д-р Тота Венкова в София

Д-р Венкова се смята от българските медицински историци за първата жена доктор у нас. Освен завидно красива, тя завладява с остър ум и интелигентност, а в житейския си път се ръководи от стремежа винаги да бъде максимално полезна за другите. С всеотдайност, упоритост и труд постига целите си, проявявайки блестящи умения и в двете си професионални сфери.

В края на живота д-р Венкова

оставя цялото си имущество на народа

Според нейното завещание, което се изпълнява едва през 1932 г., тя дарява на Софийския университет 40 000 лв. (тогавашни пари), на Искрецкия санаториум

СНИМКА АВТОРКАТА

Домът в Габрово, в който Тота Венкова е живяла до 18-годишна

“Цар Фердинанд Първи” - 500 000 лв., за да се обзаведе павилион с 40 легла за лечение на туберкулозни деца, и на Габровското девическо училище - 500 000 лв.

В навечерието на Коледа си отива д-р Тота Венкова. Погребана е в Централните софийски гробища. През 1997 г. по инициатива на Женското благотворително дружество “Майчина грижа”, което пази нейни лични вещи, и група общественици костите на бележитата лекарка са пренесени в Габрово.

Идеята за това се заражда през 1985 г. По онова време главният лекар на Окръжна обединена болница “Д-р Тота Венкова” д-р Кольо Станчев пише писмо до д-р Александър Несторов - племенник на Венкова, с предложение за пренасяне на нейните мощи в двора на болницата. Мисията е успешно завършена 12 години по-късно. На 29 май 1997 г. тленните ѝ останки пристигат в Габрово. Три дни костите остават в църквата “Света Троица”. Отелото се извършва от четирима свещеници, литийното шествие тръгва от мястото, където Тота е учила като дете.

В словото си нейният племенник д-р Несторов посочва: “С това възпоменание отдаваме заслуженото не само на първата българка лекарка, но и на възрожденката, хуманистката, общественичката и носителка на нови, прогресивни идеи в ранните години след Освобождението на България.”

Надписът под барелефа на надгробния ѝ паметник, написан от изпълнителя на нейното завещание Михаил Теофилов - писател и неин братовчед, гласи: “Д-р Тота Венкова, първата българка лекарка от Габрово, починала на 23 декември 1921 г. Лекарка на болните, приятелка на бедните, майка на безприютните! Мир на праха ѝ!” Паметната плоча на къщата на ул. “Солунска” по проект на арх. Кирил Русков напомня за благодетелността на българката, за отношението ѝ към нуждаещите се, за истинските стойности, които е имало здравеопазването ни тогава.

През 1971 г. Венкова е избрана за патрон на Габровската болница, която до днес носи името ѝ. А през 2005 г. посмъртно е обявена за почетен гражданин на родния си град.

ПРОФ. ЯНКО ЯНЕВ:

Липсва стратегия за българската ядрената енергетика

Ако някой мисли, че ще продължим во веки веков да експлоатираме „Марица-изток“, искрено се заблуждава, казва топекспертът

Интервю на Тая КИРКОВА,
"Телеграф"

■ Проф. Янев, какъв е потенциалът на българската ядрена енергетика? Кои са нейните големи победи и провали?

- Българската ядрена енергетика има половинвековна история от пускането на първия реактор през 1974 г. Ние минахме през много успешни години, минахме и през години, в които имаше проблеми - особено след 1989-90-91 г. Тогава за първи път светът узна, че ние сме сериозна ядрена държава, с 6 реактора, с повече от 50% от електричеството, произведено от АЕЦ „Козлодуй“. Но след промените ние нямахме стратегия за развитие на ядрената енергетика. Загуби се специфичната връзка - развитието на електропроизводството да отговаря на развитието на индустрията. Имаше и успехи. Успяхме да модернизирате трети и четвърти блок, но, за съжаление, политическата класа не успя да ги защити правилно.

■ Действително ли ЕС ни поставя условие да закроем блоковете, за да ни приеме в общността?

- Дълга и сложна история. Сигурно някой ден ще я опиша, тъй като съм останал един от малкото хора, които се вариха в тази каша. България премина през хиперинфлация. Представте си - купувате си гориво в конвертируема валута, когато в държавата доларът сутрин е 300 лв., следобед е 350, а вечерта - 400. Имали сме случаи, в които операторите в АЕЦ „Козлодуй“ получаваша заплата от десетина долара. Някои от тях казаха: „Аз по-добре да карам такси, за да мога да занеса нещо на децата.“ Но въпреки всичко благодарение на невероятния дух на хората в „Козлодуй“, на техните познания, ако щете и на упоритостта, която поне тогава Комитетът за използване атомната енергия за мирни цели и Комитетът по енергетика поддържахме, успяхме да я запазим. Така и не разбрахме, че ядрената енергетика е първо - геополитика, второ - финанси, и най-накрая идва технологията.

■ Сега ще сложим нов тип гориво. Вашият коментар?

- Няма лошо. Друг е въпросът, че слагайки гориво от друг производител, променяме ядрения цикъл. Когато използвахме руско гориво, цикълът беше облъчване, за да получим енергия, след това им го връщаме. А сега ще вземем гориво от друг производител, което аз считам, че е напълно възможно. Ще го облъчим - дали ще бъде по-евтино, е въпрос на калкулация. След това ще трябва да го държим на наша територия во веки веков. В момента всички стъпки в развитието на ядрената енергетика

на България се вършат на парче, днес е така, утре е по друг начин. Няма единна и стройна цел и идея как ще развиваме атомната енергетика.

■ Продаваме оборудването на „Белене“. Можем ли да построим в тази геополитическа ситуация руски блок?

- Ако погледнем какво прави Унгария, може би може. Защото те сключиха и договор за строителство на руски блок. Като гледам какви са дискусиите в парламента, може би не можем, защото се занимаваме с други неща - готвим се за война, ще правим бази и т.н.

■ В този момент, ако ще продаваш нещо, каквото ще да е, първо трябва да докажеш, че то ти е безползено и ненужно. Къде е анализът, който показва, че оборудването е безползено, ненужно?

- Повече от сигурно е, че Украйна ще го използва за резервни части. Ако не можем да построим „Белене“, по-добре да си върнем парите и по някакъв начин да ги използваме полезно. Но отново казвам - къде е програмата за развитие на атомната енергетика? Атомната енергетика не е нещо, което можеш да развиваш като соларния панел от година за година. Тя трябва да има стратегия поне за 30 години напред.

■ Служебното правителство прие визия, че ще построим четири блока.

- Как ще построим 4 блока, като в момента продаваме оборудването за 2-та блока и все още строителството на нов реактор в „Козлодуй“ е на неясен етап? В Англия, когато реакторите, тяхна собствена конструкция, свършиха живота си, англичаните направиха стратегия за по-нататъшното развитие. За тази стратегия нямаше никакво значение дали торите ще бъдат на власт или някой друг.

■ Има ли държава в света, която да поръчва ядрени блокове, да ги продава и после пак да прави същото... и то не един, а два пъти?

- Не, не. Това не е политика, а липса на всякаква политика. Няма такава държава. Нашите политици, които се намесват в ядрената енергетика, трябва да знаят, че големите ядрени държави - САЩ и Русия, ще се разберат рано или късно. Тези държави седят върху огромни запаси от ядрени резерви, ядрено оръжие. Те имат отговорността да се разберат. Когато те се разберат, каква ще бъде нашата позиция? Ами едните ще ни наричат предатели, другите няма да ни обръщат внимание, защото се въртим наляво и надясно. Геополитиката днес е една, утре може да бъде друга. Един ядрен блок живее 80 години, за следващите 80 години някой може ли да ми каже каква ще бъде геополитиката? Дали Русия и Америка няма да се съюзят, защото, видите ли, Китай е сложната, голяма

държава, която започва да играе изключително важна роля на международната сцена? Не знам.

■ А имаме ли нужда от нова ядрена мощност?

- Разбира се, че имаме нужда. Започват т.нар. екстремални събития. В последните 20 години, когато в Международната атомна агенция се занимавахме с изменение на климата и ролята на атомната енергетика да се бори срещу него, винаги се говореше, че измененията ще доведат до екстремални явления. Погледнете Либия, погледнете какво стана с нас, с Турция? Има едно изследване на Международния комитет за изследване на климата, което показва, че когато температурата се повиши до еди-колко си, Средиземно море ще набира енергия, за да се получават огромни урагани като тези, които разрушават американското крайбрежие. Целият Лазурен бряг може да бъде сравнен със земята. В момента ядрената енергетика е абсолютно необходима като безвъглероден и стабилен източник.

■ А как е в други държави?

- Ако попитате чат-бота за политиката на държавите в енергетиката, ще се учудите от отговора му колко много държави вече разчитат на ядрената енергетика. Швеция, която имаше негативна политика, сега казва, че ще строи още 6 блока. Полша, която изцяло разчиташе на въглищата, ще строи 6 блока. Макрон обяви, че ще строят нови 6 блока... За да можем да поставим повече възобновяеми, чисти, но трудно регулируеми източници, трябва да имаме базов източник, който да е много стабилен. Т.е. ядрена енергетика и фотосолари, ядрена енергетика и ветрогенератори и т.н. Ако някой си мисли, че ние ще продължим во веки веков да експлоатираме „Марица-изток“, искрено се заблуждава. Точно така, както през 90-те години беше упражнен натиск върху източните страни да спрат руските блокове. Мнозина като нас ги спряха. Някои ги модернизираха. Ние модернизирахме 3-ти и 4-ти блок до състояние, в което те бяха много по-добри от редица западни блокове. Но пак ги спряхме. Тогава написах: „Към България се отнасят като апартейд. За едни може, за други не може.“ В момента сме почти в същата ситуация.

■ Какво ще правим с отработено ядрено гориво?

- Това е една от неяснотите в развитието. Очевидно е, че промяната на доставчиците по геополитически причини води до проблеми в ядрената безопасност. Не е страшно, че ще купим от друг горивото. Страшното е, че вече няма да можем да го върнем за преработка. Има някакви намерения да разговаряме с Франция. Но не е ясно дали Франция иска да преработва наше гориво, тъй като нашият цикъл е затворен. А ние смятаме да съхраняваме во веки веков

облъчената касета, както някои държави си въобразяват, че ще направят, което е много глупаво. Не знаеш какво ще стане с нея след 50-100 години на площадката на „Козлодуй“. Когато отработеното гориво се преработи и получим остъкления отпадък, знаем, че той няма да се промени, както скъпоценните камъни, стояли в земната кора милиони години, не са се променили.

■ Как ще коментирате избора на реактор AP 1000 за 7-и блок в Козлодуй. АЕЦ „Козлодуй Нови мощности“ подписа договор с „Уестингхаус“ за подготовка на изграждането на такъв блок.

- САЩ са голяма ядрена държава и тя трябва да бъде уважавана. За съжаление по чисто икономически съображения в последните 30 години и поради добива на фракнинг газ там се оказа, че е по-евтино да се гори газ, който извличат в огромни количества. Те загубиха строителни и компетентни за технологично производство. И проектите за AP 600, които разработваха, а след това и на AP 1000, не можеха да бъдат построени. Построиха два блока в Джорджия за 35 млрд. долара. Сега са се насочили основно да се занимават с малки и средни реактори, тъй като са по-евтини.

■ Те не са ли по-опасни?

- Не. Категорично не са по-опасни. Но няма опит. В ядрената енергетика има правило. Покажи ми къде е построено, как е работило, за да го построя и аз. AP 1000 е построен в Китай, с 85 000 изменения. Построиха го сега в Джорджия. Технологията е интелигентна. Тя в голяма степен съвпада с това, което искаме да построим в „Белене“. Но като ще строим AP 1000, трябва да е публично достъпна цялата информация, как и кой ще го построи. Полша също ще строи 3 блока AP 1000. И почти целият американски фокус ще бъде насочен към Полша. Не само защото имат по-голямо лоби в Америка от нас, но и защото са по-сериозна държава във всяко отношение.

■ Могат ли да съществуват заедно безопасна ядрена енергетика и чиста околна среда?

- Безопасната ядрена енергетика е гаранция за чиста околна среда. Ядрената енергетика е една от най-чистите технологии за получаване на електроенергия, тъй като безопасността е абсолютно задължителна. Тя трябва да бъде гарантирана преди всичко от технологията, от културата на безопасност, от разбирането на държавата на най-високо равнище, че тя е ядрена държава. Този въпрос не може да бъде отлаган, лишаван от средства и т.н. АЕЦ „Козлодуй“ трябва да работи по Търговския закон и да си плаща дивидента на държавата като държавна фирма. Но трябва да бъде ясно, че ядрената безопасност и развитието ѝ изискват ресурси. Когато ограничиш ресурсите, недей да очакваш кой знае какво развитие.

Със съкращения

Езикът на „руските червени линии“ все още определя политиката на САЩ

Всичко, което удължава войната в Украйна, е в полза на Русия и срещу Запада

Кийр ДЖАЙЛС, Си Ен Ен

Дори изтласкването на всички до един руски войници от окупираните Източна Украйна и Крим няма да сложи край на войната, докато Русия все още разполага с артилерия, ракети и безпилотни самолети, с които да извършва унищожителни атаки

Доставките на ракетни системи HIMARS, системи за противовъздушна отбрана „Пейтриът“, танкове „Ейбрамс“, касетъчни боеприпаси и изтребители F-16 за Киев следваха един и същ модел: първоначален отказ от страна на Вашингтон, последван от съпротива срещу месеци лобирание от страна на украински официални лица, подкрепени от общественото мнение на Запад, евентуални намеци за промяна на мнението и накрая потвърждение, че Украйна ще получи оръжията.

Най-новото оборудване, което е на масата, е армейските тактически ракетни системи с голям обсег на действие (известни също като АТАСМС) - понастоящем на етап „намеци“, въпреки че отдавна са признати за решаващ фактор за усилията на Украйна да прогони руските нашественици.

Както при всяко повторение на този цикъл, емоциите сред поддръжниците на Украйна са високи. Никой не може да каже със сигурност, че ако през 2023 г. Украйна получи всичко, което поиска, това ще позволи на въоръжените сили да изтласкат руските нашественици досега. Сигурно е обаче, че забавянето и колебанието костваха човешки животи - не на последно място чрез удължаване на времето, с което Русия разполага, с което да изгради своите слоеве от минираны и укрепени отбранителни линии.

Но докато кампанията за предоставяне на Украйна на някои от най-съвременните оръжейни системи, които в момента са на първо място в списъка с покупки, са съществен елемент от поддържането на обществената подкрепа, те също така отвлечат вниманието от потоците от по-малко бляскави и по-обикновени материали, които са постоянни през цялата война - като боеприпаси, облекло, превозни средства и медицински материали.

Фокусирането върху една-единствена способност в даден момент рискува да я издигне до статута на „чудодейно оръжие“, което ще спечели войната самостоятелно, за разлика от интегрираната част от дългосрочно и развиващо се изграждане на способности.

Парадоксът е, че САЩ са най-големият по обем доставчик на военна подкрепа за Украйна, но също така получават и най-много критики за това, че не дават на Украйна това, от което се нуждае, именно

защото имат най-много за даване.

Публичните критики се съсредоточават върху възприеманата от САЩ прекомерна загриженост за предизвикване на руска „ескалация“. Американски служители изтъкват, че технически аспекти като логистика, обучение, поддръжка, инфраструктура и доставка налагат реални забавяния при предоставянето на нови въоръжения на Украйна. И те са прави - но най-голямото забавяне неизменно е политическото задържане преди този процес дори да започне.

След като политиче-

СНИМКИ БТА

Проруски войници маршируват на остров Крим

ските спирачки паднат, коалиционните партньори показват готовност да действат бързо дори по изключително амбициозни проекти като предоставянето на изтребители F-16. По-специално Обединеното кралство последователно е водещо в стремежа си да даде на Украйна

не желаят да дадат възможност за убедителна украинска победа поради мълчаливо или изрично споразумение да не побеждават Русия.

А разногласията по отношение на Украйна в системата на САЩ се изразяват не само в противоречия в политиката, но и в кампания на анонимни брифинги за американските медии, които поставят под съмнение както воденето на войната от страна на Украйна, така и способността да я спечели.

Крайният резултат е, че САЩ водят коалиция на нежеланите сред поддръжниците на Украйна, където Германия многократно е посочвала Америка в опит да оправдае собственото си нежелание да доставя оръжия, а в случая с танковете „Леопард“ - дори да възпрепятства други да го направят.

Но тъй като войната наближава третата си година, има сериозни аргументи, че съдържаността е била саморазрушителна стратегия. Не само, че акцентът върху избягването на ескалация успокоява Русия, че може да продължи безнаказано да опустошава икономиката на Украйна и да убива цивилни граждани чрез удари с дронове и ракети.

Всичко, което удължава конфликта - като например решенията за

подкрепа на Украйна, които бяха продиктувани от предпазливост по отношение на това какво да се доставя - играе в полза на много от предимствата на Русия и слабостите на Запада. И тъй като бойните действия се проточват до 2024 г. и евентуално след това, западните поддръжници ще се затрудняват да предоставят това, от което Украйна се нуждае. Щедрата подкрепа на САЩ за Украйна е застрашена от политическите тенденции там още преди евентуалната смяна на президента.

Така че, когато украинският президент Володимир Зеленски пристигна тази седмица в САЩ, за да призове отново за международна подкрепа, той се обръща не само към колебаещите се членове на ООН. Той знае, че съществува риск в крайна сметка да започне да се затваря прозорецът за подкрепа от самия Вашингтон.

И дори без да се взема предвид търпимостта на избирателите към икономическата цена, неуспехът да се рестартира сериозно европейската отбранителна промишленост означава да се търсят все по-трудно и по-широко по света боеприпаси и оръжия, които са от съществено значение за оцеляването на Украйна.

Например в Обединеното кралство спешната подкрепа е ограничена

от 30-годишните съкращения в отбраната, които оставиха шкафа празен. Критичните дефицити в запасите от боеприпаси бяха установени много преди 2022 г., доставката на гаубици за Украйна наложи спешно закупуване на заместители от Швеция и има сериозни индикации, че малкото дарение на Обединеното кралство от 14 танка Challenger 2 представлява значителна част от броя на танковете, които британската армия все още има в изправност.

Но укрепването на Украйна е ключов фактор за дългосрочната сигурност на Европа, както и за изхода от настоящата война. За Русия това е „вечна война“, която засяга фундаментални идеи за руската идентичност и за която президентът Владимир Путин е готов да нанесе огромни икономически и човешки загуби на страната си.

Дори изтласкването на всички до един руски войници от окупираните Източна Украйна и Крим няма да сложи край на войната, докато Русия все още разполага с артилерия, ракети и безпилотни самолети, с които да извършва унищожителни атаки, докато възстановява сухопътните си сили за следващата офанзива.

Повечето западни лидери свършиха изключително слаба работа, за да обяснят на своите избиратели, че това означава, че огромните реинвестиции в отбраната и индустриите, които я поддържат, са жизненоважни и закъснели. Тъй като САЩ все повече се фокусират върху Китай, защитата на Европа все повече ще зависи от онези държави на първа линия, които разбират заплахата и са готови да я приемат сериозно.

След десетилетия, в които можеше да се преструва, че военните заплахи са в миналото, останалата част от Европа трябва спешно да осъзнае, че разходите за отбрана не са незадължителен лукс. Напротив, това е цена, която трябва да се плати за споделянето на един континент с Русия.

Огнена мимодрама пресъздава историята

„Жар театър“ играе най-новия си спектакъл на крепостта „Дъбилин“ в Ямбол

от северната стена на крепостта, която е паметник на културата с национално значение, и пускането в експлоатация на новото, разчищено и облагородено парково пространство около крепостта. В екипа са включени и доброволци от ЕКС на ЕК.

Спектакълът съчетава по красив и въздействащ начин древно изкуство на пантомимата с майсторството да се играе с огън. Зрителите ще могат да проследят безсловесния, но разбираем и изпълнен с ярки визуални образи алегоричен разказ за крепостта и нейните жители, ще си припомним героизма, доблестта и самоотрицанието на своите предци и герои, които са живи и сега, пазят ни и днес и без които нямаше да можем да се радваме на днешната си свобода и независимост.

„Жар театър“ е базирана в София независима театрална компания с особено присъствие и специфично място в българския театрален пейзаж. Формацията вече е гостувала в Ямбол през 2022 г., когато в Нощта на музеите представи своя огнен спектакъл „Душа: пробуждане“, както и в началото на тази година, когато с нейния спектакъл „В края на Мрака“ бе открит Международният маскарален фестивал „Кукерландия“. Както в предишните спектакли, така и сега - в „1373. Ода за защитниците на крепостта“, огънят ще бъде главното действащо лице. Зрителите ще имат възможност да се насладят на огнени костюми, кукли, картини, атракциони - всичко това, вплетено органично и обосновано в театралния разказ.

„Жар театър“ кани жителите и гости на Ямбол на 23 септември от 19,30 ч. на зрелищно огнено събитие - представяне на най-новия спектакъл на формацията „1373. Ода за защитниците на крепостта“ - огнена мимодрама, вдъхновена от подвига на защитниците на средновековната ямболска крепост „Дъбилин“ при обсадата на крепостта от османските нашественици, научи ДУМА от Пламен Радев, комуникация и координация, „Жар театър“.

Място на събитието: възстановената кръгла стражева кула и част от северната стена на крепостта, намиращи се в градския парк, до Техникума по механотехника. Спектакълът, създаден специално за тази цел и за това място, с финансовата и логистичната подкрепа на Община Ямбол и финансиране по програма ВРЧКО на НФК, ще бъде кулминацията в програмата на официалното откриване на възстановената кръгла стражева кула и част

Почит към паметта на народния поет Иван Вазов

СНИМКА НАЦИОНАЛЕН ЛИТЕРАТУРЕН МУЗЕЙ

102 години от смъртта на Патриарха на българската литература Иван Вазов се навършват през 2023 г. Националният литературен музей организира поклонение в негова памет на 22 септември от 11 ч. на гроба на поета, намиращ се в градинката зад църквата „Св. София“. На панихидата ще присъстват представители на Националния литературен музей, на държавни, научни и културни институции в страната, писатели, както и наследници на Вазовия род. Националният литературен музей кани жителите и гостите на София заедно да почетем паметта на народния поет Иван Вазов. По традиция на този ден къщата музей „Иван Вазов“ в София е със свободен вход.

Шарл Дютоа и Камий Тома гостуват на Софийската филхармония

Той е легенда в света на класиката, известен и впечатляващ с детайлната си работа по партитурата, с брилянтния звук, който „вади“ от оркестрите, и с изтънчената стилистика на неговите интерпретации. Номиниран е десет пъти за наградата „Грами“, два пъти е удостоен с нея, има още над 50 отличия с дирижираните от него оркестри и над 40 лични приза. Той е маестро Шарл Дютоа.

Тя - харизматично артистична млада звезда на виолончелото, която покорява със своя оптимизъм, жизненост и радостно излъчване. Тя е единствената дама виолончелист в групата на „Дойче грамофон“. През 2014 г. печели наградата за изгряваща звезда „Les Victoires de la Musique“ (френския

СНИМКИ СОФИЙСКА ФИЛХАРМОНИЯ

Камий Тома

Шарл Дютоа

еквивалент на „Грами“ в САЩ). Същата година, поканена да представи Белгия в конкурса на Европейския съюз за радио и телевизия, е удостоена с първа награда и обявена за „Нов талант на годината“. През 2017 г. печели наградата „Ехо класик“. Тя е Камий Тома.

Двамата се срещат в София на 22 септември в компанията на Софийската филхармония. Маестро Дютоа предлага на българската публика програма - шедьовър: Габриел Форте - „Пеллеас и Мелизанда“ - оркестрова сюита, по едноименната театрална пиеса на Метерлинк; Едуард Елгар - Концерт за виолончело и оркестър в ми минор; Антонин Дворжак - Симфония 9 в ми минор „Из новия свят“.

НАКРАТКО

Със специална изложба НВИМ отбелязва Деня на Независимостта

Националният военноисторически музей ще работи на 22 септември с обичайното си работно време и входни такси, като специално за празника представя изложбата „1908. Армията и Независимостта“. Посветена на 115-ата годишнина от обявяването на Независимостта, изложбата представя артефакти, пренесени през времето духа на историческия акт, ознаменуващ стремежа на българския народ за равноправно присъствие на картата на Европа като самостоятелна държава. В празничния ден от 11 ч., безплатно към цената на входния билет за постоянната експозиция, ще се проведе и тематичен тур в зала „Независимост на България“.

Пейчо Кънев представя новата си поетична книга

Издателска група „Арс и Скрибенс“ кани на представяне на поетичната книга „Излизане от тъмното“ от Пейчо Кънев на 25 септември от 19 ч. в бар „Kick's“, ул. „Цар Шишман“ 22, София. В представянето ще вземе

участие поетът Иван Брегов. Пейчо Кънев е поет, преводач и редактор. Автор е на 13 книги с поезия и един сборник с разкази, издадени в България, САЩ и Индия. Той е сред най-публикуваните съвременни български поети на английски с множество публикации в литературни списания и антологии в САЩ, Великобритания, Канада, Австралия, Индия и др. Превел е от английски език 40 книги, сред авторите са нобеловите лауреати Сол Белоу, Джон Максвел Кутси и Ернест Хемингуей. За себе си твърди, че е „единствено поет, а всички други неща, с които се занимава, са приятно допълнение“.

Обявяват победителите в конкурса на „National Geographic“

Финалът на втория годишен фотоконкурс на „National Geographic“ ще бъде отбелязан със специално събитие на 26 септември от 19 ч. в Pirotska 5 Event Center. На него ще бъдат отличени победителите в четирите категории и техните подгласници. Публиката ще има възможност да стане част от церемонията по награждаването, а заедно с това да се потопи в света на триа от най-успешните родни фотографи, жури в настоящото издание, и различните им гледни точки към това необятно и завладяващо изкуство - Ясен Тодоров, Владислав Терзийски и Иво Данчев.

05.55 "Златно сърце" - 3-сериен детски тв филм
06.55 Денят започва - сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов
09.20 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев
10.25 Церемония по издигане на Националния трибигренник по случай Деня на Независимостта - пряко предаване от Велико Търново
11.00 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович
12.00 По света и у нас
12.30 "Стъпки отдаденост" - документален филм
13.30 "Сирак Скитник" - документален филм
15.00 "Любов в тъмнина" - юбилеен концерт на Теди Казарова
16.10 "България независима во веки" - документален филм
16.30 "Търновската царица" - игрален филм
18.00 Празничен концерт по случай деня на Независимостта - концерт на СО на БНР с диригент Константин Илиевски, солист - Хято Сумино - пиано /Япония/
19.25 Тържествена зря-проверка по случай 115 години от провъзгласяването на Независимостта на България - пряко предаване от Велико Търново
20.10 По света и у нас
20.50 Спортни новини
21.00 "Врагове" - игрален филм
22.30 Следите остават
23.00 Концерт на Владимир Ампов-Графа от Античния театър в Пловдив
История.bg /п/
00.35 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев /п/
02.40 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович /п/

05.10 ПРЕМИЕРА: "Приключенията на динозавъра: Одисеята на Албърт" - приключенски, (САЩ, Франция, 2019 г.)
07.00 "Тази сутрин" - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Мария Цънцарова
09.30 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 ПРЕМИЕРА: "Примат 007" - комедия, семеен (Франция, 2021 г.)
14.15 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Билалов /п./
15.15 "Скъпи наследници" - сериал
16.15 "Любов от пръв поглед" - романтичен, драма, семеен (тв филм, САЩ, 2017 г.)
18.00 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Билалов
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 "MasterChef" - кулинарно шоу, с.8
22.00 "Шоуто на Николаос Цитиридис" - вечерно токшоу, с.8
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.35 "Сомердал" - сериал, с.4, еп.1
00.35 "Столичани в повече" - сериал, с.9, еп.6
01.25 "Фамилията" - сериал, с.3, еп.7
02.20 bTV Новините /п./
02.50 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев /п./
04.45 "Вкусът на България" - кулинарно предаване с водеща Мария Жекова
05.20 "Трансформърс: Академия Рескю Ботс" - анимационен сериал, с.2, еп.51

07.00 "Здравей, България" - сутрешен блок
09.30 "На кафе" - предаване на NOVA
12.00 Новините на NOVA
12.30 "Как да предложи на любимата?" - с уч. на Аарън Ашмор, Ерин Агостино, Брук Палсън и др.
14.15 "Целуни готвача" - с уч. на Андрю Бушел, Ерика Дойчман, Кати Бриър и др.
16.00 Новините на NOVA
16.10 "Пресечна точка" - публицитично шоу
17.00 "Семейни войни" (нов сезон) - телевизионна игра
18.00 "Сделка или не" (премиера) - телевизионна игра
19.00 Новините на NOVA - централна емисия
20.00 "Черешката на тортата" (нов сезон) - риалити
21.00 "Игри на волята: България" (премиера) - риалити, сезон 5
23.00 Новините на NOVA
23.30 "Военни престъпления" - сериал, сезон 12
00.30 "Престъпни намерения" - сериал, сезон 12
01.20 "Пожарникарите от Чикаго" - сериал, сезон 10
02.00 "Дъщерята на посланика" - сериен филм
03.40 "Ти разкажи, Черно море" - сериен филм
05.15 "Как да предложи на любимата?" - с уч. на Аарън Ашмор, Ерин Агостино, Брук Палсън и др. /п/

10.00 Училище за родители
11.00 EuroTV Shop
11.30 Светът и всичко в него
12.30 EuroTV Shop
13.00 Новини
13.15 Контра със Страхил Ангелов
14.15 Политика и спорт
15.15 Новини
15.30 EuroTV Shop
16.00 Делници
19.30 Новини
20.00 ЕвроДикоФ
22.00 Денят с Веселин Дремджиев
23.00 Новини
23.30 ЕвроДикоФ + шев
01.00 Модна фиеста
01.30 EuroTV Shop
03.30 КоКоригу!
04.00 ЕвроДикоФ

www.duma.bg

ХОРОСКОП

ОВЕН

С готовност ще се включите в събитие, което ще подобри не само работата, но и бита ви.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Запознанства с хора, чиито интереси събуждат у вас уважение, обновяват идеите и настроението ви.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Ще провеждате срещи и планирате бъдещи начинания, изхождайки от общите интереси.

22 май - 21 юни

РАК

Погрижете се за обстановката и направете атмосферата около себе си по-ведра и гравидна.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Денят не е подходящ за начало на проект или ново начинание. Пътуванията също не са желателни.

24 юли - 23 август

ДЕВА

Делови срещи и подготовка на нов проект, чието начало предстои. Имате ясна визия за бъдещето.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Бъдете подготвени за събития от различен характер, особено на работното място.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Каквито и предизвикателства да стоят пред вас, можете да се справите.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Неяснотите около работен проект или друга задача изискват повече време, но ще успеете в срок.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Ако в нецго изпитвате затруднения, не се колебайте да потърсите съвет или подкрепа.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

С практични действия и без излишна суетност ще работите по задачите си днес.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

През почивните дни не се натоварвайте с работа, за да преодолеете натрупаната умора.

20 февруари - 20 март

ЧЕСТИТО!

ЧЕСТИТ 100-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ на СТОЯН ВАСИЛЕВ КУШКОВ

Роден на 22 септември 1923 г.

Участник във Втората световна война. Член на БКП и БСП от 1946 г.

Дълги години служи в Българската народна армия, в просветата и Българския съюз за физкультура и спорт. Активен общественик.

Да си жив и здрав!

От РС на БСП - район "Младост", и 10-та основна партийна организация

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Църквата почита на 22 септември Преп. Козма Зографски. Св. свцмчк Фока, еп. Синопийски. Св. прор. Йона. Преп. Йона

Преподобни Козма се отличил с високо образование и благодатна духовност

Преподобни Козма се родил във втората половина на XII век. По народност бил българин. Произхождал от търновско болярско семейство. Получил солидно образование. Освен български, знаел отлично и гръцки език. Родителите му пожелали да го ожена. Но той живеел с пламенното желание да стане монах. Затова тайно избягал в Света Гора Атонска. Бил приет като послушник в българския Зографски манастир "Св. Георги Победоносец", основан в 898 г. от тримата братя българи от Охрид - Моисей, Аарон и Йоан. Вършел с пример-

на любов всичко, което му било възлагано от манастирската управа. Заради това му усърдие скоро бил постриган за монах. Получил служба еклисиарх в съборната манастирска църква.

Отличил се с високо образование и особено с благодатна духовност,

Козма бил ръкоположен за йеродякон, а след това и за йеромонах. Когато наближил края на земния живот на преп. Козма, в молитва и славословие той тихо предал душата си на Господа. Това станало на 22 септември 1323 г.

Във всички мъчения, които измислили за него, свети Фока се оказал победител

В град Синоп живеел мъж на име Памфил със своята жена Мария. Те били родители на блажения Фока. От млада възраст светецът се сподобил да получи такава благодат на Светия Дух, че изгонвал бесове от хората и изцелявал недъзи. Когато Фока възмъжал, заради добродетелния си живот бил из-

бран за епископ в родния си град и с ревност започнал да пасе своите словесни овце. Предпазил много хора от заблуди и мнозина езичници отклонил от идолопоклонството.

По време на царуването на Траян свети Фока бил предаден на мъчение от управителя Африкан. Той дълго го принуждавал да принесе жертва на идолите, но светецът предпочел самия себе си да принесе жертва на Бога. Тогава князът заповядал да го привържат към дърво и да го мъчат. Но във всички мъчения, които измислили за него, свети Фока се оказал победител. Накрая го хвърлили в нагорещена баня, където той, като се молел, предал духа си в Божиите ръце.

УКАЗАТЕНА ПЛОЧА	МАШИНА ЗА ВЛАЧЕНЕ НА ВЪЛНА	ДАНЪК /ОСТ./	ВЪРБАЛАК ОТ РАКИТА	ПРЕЛЕТНИ ПТИЦИ	СЪОСНОВАТЕЛ НА РИМ /МИТ./	ВИД СПОРТ	УСТОЙЧИВО СЛОВЕСЪЧЕТАНИЕ
ТОКА	АНОРМАЛНО НАРАСТВАНЕ НА ТЪКАНИ	ФРЕНСКИ АВТОМОБИЛИ		ПИРИЧНИ СТИХОТВОРЕНИЯ	ЛЕКАРСТВО		
ВРЕДНО РАСТЕНИЕ			СТОМАХ	БИВША ЯМАЙСКА ЛЕКОАТЛЕТКА-СПРИНТЬОРКА		БОЙНА ДОКУМЕНТАЦИЯ /СЪКР./	ЦЪРКОВНО ПРАВИЛО
БЕЛАРУСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ			ПАЗАР ЗА СТАРИ ВЕЩИ			ЯПОНСКИ ШАРАН	
СОФИЙСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ			ТЪМНИНА			СПОРТ-ТОТО	
ПИТЕЙНО ЗАВЕДЕНИЕ					АНГЛИЙСКИ КИНОАРТИСТ-"МИСИЯ ЛОНДОН"		
		ГВОЗДЕЙ	РАДИОРЕЛЕЙНА АПАРАТУРА	ДОМОУПРАВИТЕЛ			
ГЕРОЙ В ЕДИНОИМ РОМАН ОТ ИВ. ХАДЖИМАРЧЕВ	КАЗАШКИ ВОЕНАЧАЛНИЦИ	ЧАТАЛ	РАЙОННА ТРУДОВО-ПРОИЗВОДИТЕЛНА КООПЕРАЦИЯ	ПЕРСИЙСКИ БОГ НА ЗЛОТО	БИВШ НАШ СЪСТЕЗАТЕЛ ПО ПЛУВАНЕ		ПОДТИК, ПРИЧИНА, ОСНОВАНИЕ
	ВОДНО РАСТЕНИЕ			ЛИТЕРАТУРНА ТВОРБА	РЕКА В НИГЕРИЯ		ЕДНА ОТ ПЛАНЕТИТЕ
ЛЕГЕНДАРЕН АВСТРАЛИЙСКИ СЪСТЕЗАТЕЛ ПО ПЛУВАНЕ			НЕМСКО СПИСАНИЕ	ВИД МИНЕРАЛ		КАНТОН В ШВЕЙЦАРИЯ	ФИГУРА ОТ ВИСШИЯ ПИЛОТАЖ
СЛАБА РАКИЯ			РОМАН ОТ ЕРИХ РЕМАРК	НЕВЪЗПРИЕМЧИВОСТ КЪМ БОЛЕСТ			
				ЧАСТ ОТ ОПЕРА			
НОРВЕЖКИ МЕТЕОРОЛОГ			ВИД СИНТЕТИЧНА СМОЛА			ГЕОГРАФСКИ ПОЯСИ	
ЖИВОТИНСКА МАЗНИНА			ЗАКОНОДАТЕЛНО СЪБРАНИЕ			ГРАД В ГЪРЦИЯ	
		ШКАФ С ЧЕКМЕДЖЕТА			БЪЛГАРСКИ ТРЕНЬОР ПО ЩАНГИ		
		ПРИВИЧКА			ЛЕТАТЕЛЕН АПАРАТ		
ДЕСПОТИЧНО УПРАВЛЕНИЕ	МЕКОТЕЛО ЖИВОТНО			ЧАСТ ОТ ЕЛ.МОТОР			ТАНЦУВАЛНО ИЗКУСТВО
	РУСКИ ЖИВОПИСЕЦ			НАШ МИЕЩ ПРЕПАРАТ			
				НЕВЕСТИНСКО БУЛО		ФРЕНСКИ ФУТБОЛЕН БРАТАР ОТ МИНАЛОТО	
				ЛЕКАРСТВО ПРИ КАШЛИЦА		ДРЕВНОРИМСКИ ПОЕТ	
ИМЕНАТА НА АРЖЕНТИНСКА КИНОАКТРИСА	ВЕЛМОЖА НА ЦАР САМУИЛ			ПРЕДМЕТИ ЗА УКРАСА НА СЦЕНА			СТОЛИЦАТА НА АРМЕНИЯ
	ПОЛСКИ ТАНЦ			БЪЛГАРСКИ АРХИТЕКТ		МЕТАЛНА ЖИЦА	
						РУСКИ МИНЕРАЛОГ	
БЪЛГ.ОЛИМПИЙСКИ КОМИТЕТ			СЪЩЕСТВУВАНЕ		ЧЕТВОРКА КАРТОИГРАЧИ		
БАЛКАНСКА ПАРИЧНА ЕДИНИЦА			СТАРА АНГЛИЙСКА МОНЕТА		НЕОМЪЖЕНА ЖЕНА		
		МАЛКОТО НА КОКОШКА					
		РУСКИ КОМПОЗИТОР		ТАЛИСМАН, МУСКА			
				ЕГИПЕТСКИ БОГ НА МУЗИКАТА			
НАШ СКИ-БЕГАЧ ОТ МИНАЛОТО	ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ЯКА /МН.Ч./				МАСЛИНЕН ЦВЯТ		УКРАИНСКИ ПИСАТЕЛ И ПОЕТ
	ГРАД В СИЕРА ЛЕОНЕ				ГЕРОЙ В "ОДИСЕЯ" ОТ ОМИР		
				ХИМИЧЕСКИ ПРЕПАРАТ			
ВЪЗПАЛЕНИЕ НА ДЕВЕЛИТЕ ЧЕРВА				ПОМОЩНИК НА МАЙСТОР		ОТРИЦАНИЕ	

РЕЧНИК: Оберек, Саран, Тало.

Борис БЕРОВ

ДУМА

Основател Стефан Продев

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител Радостина Благоева

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА

ОТ БРОЙ 183

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главен редактор
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Аида Паникян - 218;
Десислава Велева - 230; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска -
завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева -
завеждащ отдел - 240
ОБЩЕСТВО: Валентин Георгиев - 232
ЧЕТИВО: Боян Бойчев - "Пегас" - 244; Георги Гълов -
"Пардон"; **Художник:** Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245;
Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Росица Ангелова

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров,
Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205;
0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203;
Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, "Български пощи" ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

duma@duma.bg

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 02 97 05
+ вътрешен номер

Печат

ALLIANCE PRINT

София, жк. "Дружба" 1,
ул. "Илия Бешков" 3А

ВЕСТНИК "ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
"РАБОТНИКЪ", "РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК"
И "РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ВОДОРАВНО:

Пелерини. Бургас. Ооли. Ударнички. Орган. Леи. Емири. Еен. Каолин. "Б.Т.Р.". "АЛ". Арск. Привличане. Очи. Араиса /Раул/. СБ. Крем. Спортисти. Гиър /Ричард/. "Мио". Ротел. Помилване. Ела. Чаша. Реекспорт. Ръка. Суец. Канада. Аа. Тесто. Иванка /Иванка и Марийка/. Леал /Тиаго/. Карусел. Омая. Но. Каралиев /Георги/. Своге. Короби. Норма. Ез. Ненов /Иван/. Ананд /Вишванатан/. Тараба. Ек. Рента. Ката. Крава. Кич.

ОТВЕСНО:

Теоретички. Арабаконак. Логер. "Иръпшън". Рар. Ра. "Елан". "Ероика". Уранат. Рин /Фридрих/. Арам. Адис Абеба. Пи. Клир. Мир. Авелина. Нула. Василев /Васко/. Али. Видеоклипове. "Ан". Енвер. Аил. Исо. Аксаково. "Ка". ФБР. Чар. "НСУ". Ам. "Унен". Трепет. Асмара. Грим. Анрио /Емил/. Оцеляване. ГЧИ. Ре. Стер. Се. АНК. Лакрос. "Стелт". Тангенти. Сии. Кобила. Колоездан.

ДУМА
ПЕТЪК
22 СЕПТЕМВРИ

Мими Христова със световен бронз

Билиана Дудова се бори за квота за Олимпиадата и отличие

Мими Христова (65 кг) извоюва бронзов медал на Световното по борба в Белград. В малкия финал врачанката тушира Татяна Паулава (Блрс). Преди това в репешажите българката се справи по същия начин с Валерия Дондулова (Рус). Христова бе елиминирана от надпреварата за златото на 1/4-финалите, след като падна от Мейси Килти (САЩ). Преди това тя надделя и над монголката Товшиняргалин Енкин (10:0). "Два пъти съм губила на световни за трето

място. Е, сега успех. В първия ден допуснах поражение, защото при опита си да ме атакува американката ме удари неприятно в носа, заради който така и не успях да вляза пак в срещата като хората. Треньорът ми на няколко пъти се опита да забави схватката, но и това не помогна. Това е борбата - един път печелиш, друг - губиш. Предстои ми кратка почивка извън България, на някое топло място, тъй като тази година нямах възможност да отида на море. След това

стартираме и продължаваме да гоним целта - Париж 2024", закани се Христова.

Преди нея в свободната борба бронз заслужи и Рамазан Рамазанов (70), като категорията на натурализацията у нас дагестанец също е неолимпийска.

Снощи Билиана Дудова (62) също спори за бронза, след като постигна две победи в репешажите. На старта световната и 4-кратна европейска шампионка се наложи с технически туш 11:0 над Арукхан

Джамбаева (Узб), а след това надделя и над Луис Нунеш (Браз). За отличието Дудова излезе срещу Грейс Бюлент (Нор), двукратна европейска шампионка и втора в света. Победа за бронза означава и квота за Олимпиадата.

София Георгиева (72) загуби в репешажите от Наталия Стрзалка (Пол) с 1:6 и отпадна.

При "класиците" Айк Мнацаканян (77) започна с успех над Кастро Бенитес (Мекс) с 3:1 т

Мими Христова се радва на подиума с бронзовия медал от Световното в Белград

СНИМКА BUL-WRESTLING.ORG

Гришо среща перуанец в Китай

Григор Димитров (№20 в света) излиза днес от 11,30 часа срещу Хуан Пабло Варияс (№70) във II кръг на АТП 250 турнира в Чънду, Китай. Българинът е трети поставен и почива на старта, където перуанецът срази Жи Циу (Кит) с 6:1, 6:3.

До този момент двамата не са се срещали. Гришо излиза като фаворит, след като 28-годишният Варияс досега има едва 31 победи в кариерата си, записал е и 34 поражения.

И Хондурас изпревари България в ранглистата на ФИФА

Хондурас също изпревари България в ранглистата на ФИФА. Страната от Централна Америка събра 1305,78 т. и измести "лъвовете" от 77-ата позиция, които вече са 78-и с 1300,74 т.

Тимът на Младен Кръстаич регресираща, след като в началото на месеца загуби от Иран (0:1) в контрола и от Черна гора (1:2) в европейска квалификация. Това доведе до загуба на 14,74 т.

Зад България остават Грузия (№79

с 1299,32 т.) и Китай (№80 с 1297,25 т.). Пред "триколюрите" продължават да са страни като Ел Салвадор (№76), Узбекистан (№75), Кабо Верде (№71), Ирак (№69) и ДР Конго (№64) и др.

В челната десетка има само една промяна. Португалия изпреварва европейския шампион Италия на осмата позиция. Лидер е световният първенец Аржентина с 1851,41 т., пред Франция - 1840,76 т., Бразилия - 1837,61 т., и др.

СНИМКА БТА

Вратарят Андре Онана изпуска топката, изстреляна от Лерой Сане, с което Байерн поведе на Манчестър Юнайтед в мача от Шампионската лига. На "Алианс арена" немците биха с 4:3

Девета загуба на Аоияма в Токио

Даниел Иванов-Аоияма допусна девета загуба на турнира по сумо в Токио. Борецът от Елхово бе съборен на дохиото с техниката "хатакикоми"

от японския "магашира-7" Охо.

Така Иванов ще завърши с пасив турнира, като три кръга преди края има 3 победи и 9 поражения.

Българинът ще се смъкне още в сумо йерархията, където в момента е с ранг "магашира-14". Днес той ще се бори срещу "магашира-8" Хирудоуми.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
15.00 Ботев Вр - Берое
17.30 ЦСКА 1948 - Черно море
20.00 Ботев Пд - ЦСКА

ПО БНТ 3
БОРБА
СП в Белград
19.00 Класически стил (финали)

ПО МАКС СПОРТ 1
ТЕНИС
8.00 Турнир в Чънду (мъже)

Утре
ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
15.00 Арда - Хебър
17.30 Локо Пд - Славия
20.00 Левски - Етър

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
17.00 Ман Сити - Нотингам
19.30 Брентфорд - Евертън
22.00 Бърнли - Ман Юнайтед

ПО ДИЕМА СПОРТ 3
16.30 Байерн - Бохум

ПО НОВА СПОРТ
16.30 Борусия Д - Волфсбург

ПО МАКС СПОРТ 3
16.00 Милан - Верона
19.00 Сасuolo - Ювентус
21.45 Лацио - Монца

ПО МАКС СПОРТ 4
19.30 Барселона - Селта

ПО БНТ 3
БОРБА
СП в Белград
19.00 Класически стил (финали)

РЪГБИ
21.50 РЮА - Ирландия

ПО ДИЕМА СПОРТ 3
ФОРМУЛА 1
9.00 Гран при на Япония (квалификация)

ПО МАКС СПОРТ 1
ТЕНИС
8.00 Турнир в Чънду (мъже)

В неделя
ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
15.15 Спартак Вн - Септември Сф
18.00 Пирин - Крумовград
20.30 Локо Сф - Лудогорец

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
16.00 Арсенал - Тотнъм
18.30 Шефилд Юн - Нюкасъл

ПО НОВА СПОРТ
16.00 Челси - Астън Вила
20.30 ПАС Янина - ПАОК

ПО МАКС СПОРТ 3
19.00 Болоня - Наполи

ПО МАКС СПОРТ 4
22.00 Атлетико М - Реал М

ПО БНТ 3
БОРБА
СП в Белград
19.00 Класически стил (финали)

РЪГБИ
21.50 Уелс - Австралия

ПО МАКС СПОРТ 1
ТЕНИС
8.00 Турнир в Чънду (мъже)

ПО ДИЕМА СПОРТ 3
ФОРМУЛА 1
8.00 Гран при на Япония

РЕЗУЛТАТИ

UEFA
**CHAMPIONS
LEAGUE**

I КРЪГ
Група А
Галатасарай - Копенхаген 2:2
0:1 Елиунуси (35) 0:2 Гонсалвеш (58)
1:2 Бойе (86) 2:2 Тете (88); **Байерн М**
- **Ман Юнайтед 4:3** 1:0 Сане (28) 2:0
Гнабри (32) 2:1 Хойлунд (49) 3:1 Кейн
(53-д) 3:2 Каземиро (88) 4:2 Тел (90+2)
4:3 Каземиро (90+5).

Група В
Арсенал - ПСВ 4:0 1:0 Сака (8) 2:0
Тросар (20) 3:0 Жезус (38) 4:0 Йодегор
(70); **Севиля - Ланс 1:1** 1:0 Окампус
(9) 1:1 Фулжини (24).

Група С
Реал М - Унион 1:0 Белингам
(90+4); **Брага - Наполи 1:2** 0:1 Ди Ло-
ренцо (45) 1:1 Брума (84) 1:2 Ниакате
(88-авт).

Група D
Бенфика - Залибург 0:2 0:1 Шимич
(15-д) 0:2 Глох (51); **Реал С - Интер**
1:1 1:0 Мендес (4) 1:1 Мартинес (87).